

R O M Â N I A
ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția I civilă

Decizia nr. 966/2015

Pronunțată în ședință publică, astăzi 01 aprilie 2015.

Asupra recursului civil de față, constată următoarele:

Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Tribunalului Dâmbovița sub nr. x/28 februarie 2012, reclamantii A. Târgoviște și B. au solicitat obligarea părților C. și SC D. SRL, în solidar, la plata sumei de 50.000 de lei către A. Târgoviște și a sumei de 450.000 de lei către B., reprezentând despăgubiri civile pentru daune morale, precum și la publicarea integrală a hotărârii care se va pronunța, pe cheltuiala acestora, în trei numere consecutive ale Jurnalului de Dâmbovița, pe prima pagină a acesteia, cu aceleași caractere cu care sunt tipărite și articolele apărute în respectiva publicație, sub sancțiunea de daune cominatorii de 500 de lei pentru fiecare zi de întârziere, calculate de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești, cu cheltuieli de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantii au arătat că, începând cu luna iulie 2011, cotidianul Jurnal de Dâmbovița a demarat o campanie de presă condusă și susținută de către părțile C., în calitate sa de jurnalist angajat al acestui cotidian, ale cărei subiecte au fost atât A. Târgoviște cât și B., campanie de presă ce se derulează și la data formulării acțiunii, fiind publicat un număr impresionant de articole, expres indicate în cererea de chemare în judecată.

S-a menționat că o parte importantă dintre articole a fost publicată la rubrica „Editorial” a cotidianului iar tema articolelor menționate anterior s-a concretizat în prezentarea, evaluarea și comentarea pretinselor ilegalități săvârșite de reclamantul B., „O.ua” (folosit în mod excesiv în cuprinsul acestor articole), atât în calitate de președinte al A. Târgoviște, cât și în calitate de profesor la Colegiul Național „E.”, fiind oferite opiniei publice variante tendențioase concepute ale unor presupuse activități contrare legii, în scopul exclusiv al manipulării acesteia și creării unui curent de opinie defavorabil reclamantilor, de natură să influențeze într-un mod vădit negativ întreaga activitate și imagine a A. Târgoviște, precum și viața socială personală și profesională a președintelui acestuia.

În privința reclamantului B., s-a subliniat că i-a fost atribuită de către părți porecla de „O.”, în mai mult rânduri făcându-se trimitere la persoana sa doar prin aceasta poreclă, precum și în cele mai recente articole porecla „F.” fiind asociată cu verbul „a ciuguli”, aceste porecle relevând în mod evident intenția părților de denigrare și de a aduce atingere onoarei și reputației persoanei. S-a mai susținut că desfășurarea vieții într-un cadru social implică o serie de relații cu semenii, bazate nu numai pe interese materiale, dar și pe un complex de sentimente, aprecieri, opinii ale unora la adresa altora, din împletirea cărora se naște și se conservă considerația reciprocă, respectul, prietenia, prețuirea fiecăruia de către cei din jur, un complex de raporturi care se situează în domeniul legăturilor sufletești, nepatrimoniale dintre oameni. Agresarea acestor legături prin difuzarea, într-un mediu social de o anumită amploare, a unor date false și denigratoare privind o persoană, desfigurează imaginea socială a acesteia și atrage, de multe ori, o modificare peiorativă a considerației de care se bucură persoana respectivă. Totodată, îi creează acesteia o suferință fizică derivată prin înjosirea socială, batjocura publică, minciuna dezonorantă, care i-au pătat imaginea socială, atrăgându-i desconsiderarea nemeritată a celor care, mai înainte, o prețuiau.

Reclamantii au mai subliniat că în cuprinsul articolelor de presă, jurnalistul C. a formulat atât în scris, cât și verbal susțineri vădit tendențioase în legătură cu persoana lui B. și a A. Târgoviște, având un profund caracter insultător și calomnios, care depășesc cu mult orice limite admisibile ale libertății de exprimare într-o societate democratică.

Reclamantii au precizat că, în cauză, sunt întrunite toate condițiile pentru angajarea răspunderii civile delictuale a părâtului, respectiv fapta ilicită, prejudiciul, legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția autorului, în legătură cu acestea făcându-se o serie de aprecieri.

Astfel, în privința transmiterii de către părți opiniei publice a unor informații neadevărate despre prestația profesională ca președinte a reclamantului, într-o manieră profund jignitoare, tendențioasă, de natură să-i creeze o imagine profesională în totală contradicție cu realitatea - prezentare menită să inducă opiniei publice o percepție denaturată cu privire la persoana acestuia, s-a considerat că reprezintă o formă de exercitare abuzivă, peste limitele legal admisibile, a dreptului la liberă exprimare. Aceasta întrucât libertatea de exprimare, ocrotită de dispozițiile art. 30 din Constituția României, nu este și nu poate fi un drept absolut. Dreptul la liberă opinie și exprimare, ca orice alt drept, trebuie exercitat în limitele sale firești, neputând prejudicia drepturile și interesele legitime ale celorlalte persoane. Aceeași situație este

incidentă și în cazul afirmațiilor calomnioase făcute de către pârât în legătură cu modul de cheltuire a banilor publici, caz în care jurnalistul a încercat în mod insistent să inducă opiniei publice convingerea ca reclamantul ar fi săvârșit fapte ilegale pentru care ar trebui să fie pedepsit.

În acest sens, s-a făcut trimitere la dispozițiile art. 30 alin. (6) din Constituția României și s-a evidențiat că limitele dreptului la liberă exprimare au fost consacrate și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și protocoalele adiționale, adoptată de România prin Legea nr. 30/1994, prin art. pct. 1 „Orice persoană are dreptul la libertatea de expresie” și alin. (2) al aceluiași text, care prevede că „Exercițiul acestor libertăți ce comportă datorii și responsabilități poate fi supus unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau securitatea publică, apărarea ordinii și prevenirea crimei, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau drepturilor altora (...)”.

În continuare s-a arătat că garanția dreptului la liberă exprimare - existentă ca premisă de principiu și în cazul pârâtului C. - era subordonată condiției ca acesta să își exercite acest drept cu bună-credință, în sensul oferirii unor informații certe și demne de crezare, în respectul deontologiei profesionale specifice profesiei acestuia, lucru care însă nu s-a întâmplat în situația campaniei de presă conduse de pârâtul C. în contra reclamantului. Odată încălcată condiția bune-credințe și a informațiilor demne de crezare, garanția dreptului la liberă exprimare încetează să mai opereze, o atare situație fiind incidentă în speță.

Cu privire la lezarea imaginii, onoarei, demnității și reputației reclamantului B. și A., s-a afirmat că, în cazul de față, reprezintă efectul afirmațiilor iresponsabile, jignitoare, tendențioase și calomnioase ale pârâtului făcute în legătură cu activitatea profesională a reclamanților, astfel cum au fost ele exemplificate, prin textele publicate sub semnătura pârâtului C. în ziarul Jurnal de Dâmbovița, președintele A. fiind prezentat opiniei publice atât din punct de vedere profesional, cât și personal ca fiind o O. de tinichea; având capacități intelectuale reduse, neputând să reproducă, fără a citi, numele jucătoarelor și ale celor din staff-ul echipei; fiind demn de dispreț, lipsit de scrupule; vrăjitor cu banii publici; cel care a nenorocit 2 echipe de baschet, una de fotbal și 2 generații de juniori; om cu nouă fețe și fără niciun suflet; care nu își îndeplinește sarcinile de serviciu, nici ca președinte de club, nici ca profesor la Colegiul Național „E.”

Relativ la impactul asupra opiniei publice și la vătămarea cauzată drepturilor la imagine, demnitate și reputație profesională, precum și viață privată, s-a susținut că, sunt cu atât mai evidente, cu cât pârâtul a procedat la așa-zisa poreclire a reclamantului și la utilizarea aproape obsesivă a poreclelor „O.” și „F.”

În opinia reclamantului, și dacă s-ar admite că ideile exprimate de pârâtul C. nu atrag natura delictuală a faptelor sale, modul de prezentare, folosirea abuzivă a dreptului de exprimare prin presă, limbajul jignitor, de natură să aducă atingere onoarei, demnității și reputației îndreptățesc instanța de judecată să admită prezenta cerere și să împiedice astfel, realizarea, continuarea sau repetarea faptelor dăunătoare.

Invocând - fie direct, fie implicit prin intermediul poreclelor că reclamantul și-ar exercita funcția de președinte al A. Târgoviște în mod defectuos și cu rea-credință, s-a considerat că pârâtul a comis o faptă ilicită de maximă gravitate de natură a-i știrbi în modul cel mai grav onoarea, demnitatea și prestigiul profesional, precum și imaginea de cetățean respectabil și ca urmare a acestei fapte, credibilitatea profesională i-a fost zdruncinată, iar viața personală a fost grav afectată.

Cu privire la prejudiciu s-a arătat că suma pretinsa reprezintă o reparație, dacă nu integrală, măcar justă și echitabilă care poate compensa-fie și parțial - prejudiciul suferit. De asemenea, prin obligarea pârâților la plata sumei menționate, se va realiza și sancționarea corespunzătoare a acestora pentru fapta ilicită săvârșită, asigurându-se și îndeplinirea funcției sancționatorii a răspunderii civile delictuale.

Reclamanții au subliniat că tragerea la răspundere civilă a pârâților se impune ca o consecință firească a faptei pe care au săvârșit-o și a prejudiciului produs prin aceasta și că a admite contrariul ar însemna ca, în numele apărării libertății de exprimare, întreaga instituție a răspunderii civile delictuale să devină practic ineficientă în fața atitudinii arogante a celor care înțeleg să folosească această libertate ca pe o armă îndreptată discreționar împotriva oricăror persoane, ceea ce nu poate fi acceptat, fiind la îndemâna instanței să procedeze la reprimarea acestor practici abuzive și să asigure repararea corespunzătoare a daunelor suferite.

Referitor la pârâta SC D. SRL reclamanții au susținut că jurnalistul C. este prepusul acestei societăți astfel că trebuie să răspundă în calitate de comitent pentru fapta prepusului, în temeiul art. 1000 alin. (3) C. civ., art. 1373 alin. (1) al N.C.C.

În drept s-au mai invocat art. 73, art. 74 lit. h), art. 1357, art. 1382, art. 1385 din N.C.C., art. 26 și art. 30 alin. (6) din Constituția României, art. 8 și 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 5 alin. (1) din Legea pentru

punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind C. civ.

Pârâta SC D. SRL a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii și a susținut, în esență, că articolele incriminate au la baza acte, documente și informații oficiale; că reclamanții nu au transmis spre publicare niciodată un drept la replică, o dezmințire sau o rectificare, așa cum prevede legea; că opinia ziaristului cu privire la competența profesională, folosirea banului public și competența managerială a reclamanților, nu poate fi asimilată cu o faptă (acțiune, inacțiune etc.) care cauzează prejudicii în sensul art. 998 din C. civ. deoarece C. civ. prin art. 998 sancționează fapta omului cauzatoare de prejudicii și nu opinia cu privire la activitatea reclamanților. S-a mai susținut că, examinând articolele depuse ca probatoriu de reclamanți, din motivarea acțiunii nu rezulta îndeplinirea condițiilor generale ale răspunderii, respectiv a prejudiciului, a faptei ilicite, a raportului de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și a prejudiciului. Atingerea adusă imaginii trebuie să aibă caracter efectiv și obiectiv, nu să reprezinte doar aprecierea reclamanților. Pârâta a afirmat că reclamanții au refuzat să-i răspundă în termenele imperative stipulate de Legea nr. 544/2001 a liberului acces la informațiile de interes public, astfel încât răspunsurile oficiale le-a primit doar după ce i-a acționat pe reclamanți în instanța. Această atitudine abuzivă a reclamanților în relațiile cu societatea pârâtă de presă a trezit suspiciuni justificate în rândul jurnaliștilor săi cu privire la modul de cheltuire a banilor publici pentru activitățile și evenimentele sportive organizate de A. Târgoviște, condus de managerul B. Pârâta a susținut că, în jurisprudența europeană, s-a decis în mod constant că interesul public primează oricăror interese private, iar publicarea unui material în scopul protejării interesului public justifică înlăturarea răspunderii delictuale. Pe de altă parte, limitele criticii admisibile sunt mai largi atunci când este vorba de protejarea unor interese generale. Criticile aduse de jurnalistul G. la adresa reclamantului și instituției pe care o conduce privesc modul în care reclamanții au gospodărit banii publici, lipsa informării corecte și lipsa transparenței reclamanților în relația cu societatea pârâtă de presă.

Tribunalul Dâmbovița, secția I civilă, prin sentința nr. 2160 din 01 noiembrie 2012, a respins acțiunea reclamanților, ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, tribunalul a avut în vedere următoarele considerente:

Reclamanții și-au fundamentat solicitarea de acordare a despăgubirilor morale pe instituția juridică a răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie și pentru fapta altuia (a comitentului pentru fapta prepusului), reglementată de V.C.C. pentru articolele de presă difuzate până la 01 octombrie 2011 (art. 998 și art. 1000 alin 3 C. civ.) și de N.C.C., pentru cele difuzate începând cu această dată (art. 1382, art. 1385) precum și pe dispozițiile N.C.C. referitoare la dreptul la demnitate, dreptul la imagine, la atingerile aduse vieții private (art. 72, art. 75, art. 73, art. 74 lit. h), făcându-se trimitere totodată la limitele în care se exercită libertatea de exprimare, potrivit art. 30 alin. (6) din Constituția României și art. 10 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, precum și la textul art. 8 al Convenției care privește dreptul la respectarea vieții private și de familie.

De asemenea s-a motivat că unicul scop al articolelor publicate, lipsite de orice fundament, a fost prejudicierea gravă și iremediabilă a imaginii și prestigiului profesional, componente ale vieții private, ocrotite de Constituție.

Din lecturarea articolelor de presă, tribunalul a constatat că pârâtul C. a făcut referire exclusiv la activitatea de președinte a reclamantului B. la A. (A. Târgoviște), fără a antama și viața privată a acestuia, ca urmare a faptului că fiecare dintre textele citate abordează aspecte ce țin de specificul secțiilor clubului.

Pe de altă parte, activitatea desfășurată de reclamant în această calitate, fiind finanțată din fondurile publice locale, astfel cum reiese din art. 5 al Regulamentului de Organizare și funcționare a clubului și din Raportul privind aprobarea contului de execuție pe anul 2010 pentru Primăria Municipiului Târgoviște poate constitui o preocupare legitimă a presei care să genereze dezbateră modul de funcționare a clubului în discuție.

Coroborând răspunsul pârâților la interogatoriu cu depoziția martorului H., cu sentința civilă nr. 498 din 26 aprilie 2010 a Tribunalului Dâmbovița și cu înscrisurile de la filele 145-154, tribunalul a avut în vedere că reclamantul nu a uzat vreodată de dreptul la replică în legătură cu articolele de presă și nici nu a dorit să colaboreze cu presa, evitându-l de fiecare dată pe pârâtul C., care s-a deplasat în repetate rânduri la sediul clubului pentru a-i solicita punctul de vedere.

De asemenea, potrivit considerentelor sentinței civile nr. 498 din 26 aprilie 2010 a Tribunalului Dâmbovița, pârâtul A. Târgoviște nu răspunsese în termen de 30 de zile cererii din 08 ianuarie 2010 prin care reclamanta SC D. SRL solicitase informații de interes public, ci a comunicat răspunsul cu întârziere, respectiv după ce fusese acționat în instanță, în Dosarul nr. x/120/2010, cererea de chemare în judecată fiind respinsă pe considerentul că solicitarea de furnizare a informațiilor de interes public „nu mai are obiect”.

Așa s-a explicat faptul că, ulterior acestui litigiu, pârâtul A. Târgoviște a înaintat Trustului de Presă SC D. SRL

Târgoviște relațiile ce rezultă din documentele sale, însă reticența reclamantului B. de a da declarații presei în legătură cu fondul unor probleme dezbătute în cuprinsul articolelor, ce nu puteau fi clarificate doar pe baza înscrisurilor pe care Clubul le-a pus la dispoziția trustului menționat, a fost de natură să genereze ipoteze care conturează suspiciuni asupra activității sale.

Dacă în articolul publicat la 01 august 2011 președintele A. Târgoviște era acuzat în mod nejustificat de lipsa curajului de a face declarații de presă, întrucât se afla în concediu de odihnă, cu această singură excepție, reclamantul nu a participat la vreo conferință de presă care să răspundă chestiunilor ridicate prin articolele incriminate în cauza de față.

De altfel, la interogatoriul administrat, reclamantul B. a recunoscut (fila 126 dosar) că nu a solicitat nici personal, nici oficial vreun drept la replică considerând că nu este cazul pentru că ori de câte ori a oferit relații privitoare la activitatea A., au fost prezentate denaturat de trustul de presă pârât. Or, dacă textele date publicității sunt nereale, pentru corecta informare a opiniei publice, nimic nu împiedica pe reclamant să dea o dezmințire, sau, dacă nu agree societatea pârâtă de presă pentru maniera de oferire a informațiilor să-și expună opinia prin alte mijloace de comunicare.

Sub acest aspect, tribunalul a reținut că din documentația pe care reclamantii au furnizat-o pârâtului SC D. SRL potrivit adresei din 25 februarie 2010 nu se poate deduce opinia reclamantilor cu privire la aspectele pe care pârâtul C. le califică drept nereguli patronate de președintele clubului.

Concret, reclamantului i s-a imputat printre altele, îndepărtarea din club a lui I., antrenorul cu cele mai mari rezultate din istoria baschetului Târgoviștean „care nu a acceptat să se lase umilit de un fost arbitru de județ, ajuns șef mare pe nepotisme și pe lipit afișe”. În legătură cu această împrejurare, pârâtul C. a răspuns la interogatoriu că știe din discuțiile purtate cu fostul antrenor al clubului că a fost marginalizat, înaintându-și demisia ca urmare a unor presiuni din partea reclamantului. În acest context, dacă persoana menționată a înregistrat rezultate notabile în activitatea echipei feminine de baschet, devenind după cum se afirmă în articolul publicat la 17 august 2011 selecționerul naționalei de senioare a Siriei, reclamantul B. nu a oferit nici o explicație în legătură cu demisia acestuia, înregistrată la 14 octombrie 2010. Or, o carieră în ascensiune nu poate fi curmată printr-o simplă demisie, fără o explicație plauzibilă.

De asemenea, la acuzația potrivit căreia sub președinția reclamantului au fost desființate în mod dubios, în opinia ziaristului, unele echipe de fotbal și baschet, reclamantii nu au furnizat nici o explicație, deși după cum pârâtul a susținut în răspunsul la interogatoriu (întrebările 11 și 16), acestea erau pe culmile performanței, iar întrebările referitoare la motivul desființării unor echipe sportive nu au primit nici un răspuns.

În acest sens este articolul publicat la 03 august 2011, pe care reclamantii

l-au reprodus doar în parte, în cuprinsul căruia jurnalistul a subliniat în legătură cu înființarea unei noi echipe de baschet: „Tot la fel de real este că alții, poate și mai mulți, strâmbă din nas când aud de baschet și solicită răspunsuri la întrebări mai vechi (...) ne-am cam săturat de desființări, reparații și alți termeni pretențioși”.

O altă chestiune imputată reclamantului B. prin articolele de presă menționate este aceea a imposibilității obiective de a asigura efectiv îndeplinirea concomitentă a atribuțiilor de profesor de sport la Colegiul Național „E.” cu cea de președinte al A. Târgoviște și de observator județean și federal la meciurile de fotbal, deși din actele depuse la dosar nu rezultă că ar fi vreo incompatibilitate între aceste funcții, contrar opiniei pârâtului.

Împrejurarea că reclamantul nu a fost găsit în mai multe rânduri la orele de educație fizică în cadrul Colegiului Național „E.” a fost confirmată de martorul H. care a arătat că el însuși a antrenat elevi ai acestui colegiu care i-au spus că reclamantul nu-și făcea orele, nici nu trecea pe acolo, iar după publicarea articolelor de presă, acesta a început să-l plătească pe colegul său J. pentru a-i ține orele, lucru confirmat chiar de acesta din urmă.

În acest context, recomandarea făcută reclamantului din 29 februarie 2012 de directorul Colegiului Național „E.” în care se menționează că în rare situații a lipsit de la orele de educație fizică, se privește ca fiind pro causa, fiind eliberată a doua zi după înregistrarea cererii de chemare în judecată.

În textele publicate la 14 noiembrie 2011 și la 24 noiembrie 2011 s-a susținut că președintele A. Târgoviște alocă cele mai mari sume de bani secției de baschet feminin a clubului, aspect relevat și de martorul H. când a explicat motivația pentru care pârâtul a scris articolele pe această temă, acest fapt fiind confirmat de adresa din 08 februarie 2012 înaintată de A. Târgoviște trustului de presă pârât, din cuprinsul căreia reiese că pentru secția de baschet s-a alocat pentru anul 2011 suma de 734.985 lei comparativ cu 45.990 lei pentru secția de box, 3.688 lei pentru secția de judo, 33.535 lei pentru secția radioamatorism, 2.600 lei pentru secția tenis și 241.261 lei pentru secția volei.

Deși este firească alocarea diferențiată a fondurilor bănești diverselor secții ale clubului sportiv, este vizibilă deosebirea

substanțială între secția de baschet pe de o parte și toate celelalte secții pe de altă parte care împreună au fost finanțate cu mai puțin de jumătate față de Secția de baschet feminin care, este adevărat, a fost clasată pe locul I în campionatul Național de Baschet (fila 267 dosar) la ediția 2011/2012

Or, performanța echipei respective nu răspunde decât în parte întrebării privitoare la destinația concretă a sumei de bani alocate acesteia în comparație cu toate celelalte secții ale clubului și în opinia exprimată în cuprinsul articolelor date publicității la 15 și 23 februarie 2012, nu poate justifica acel comportament în care, pe fondul consumului de alcool într-un local de noapte, două dintre jucătoare au lovit cu pumnul și piciorul o tânără din Satu Mare, mediatizarea întâmplării creând o imagine defavorabilă clubului și echipei.

Cât privește același incident petrecut la „K.” din Satu Mare, planșele foto de la filele 79 și următoarele în care președintele A. apare cu un recipient de sticlă în mână, ce pare a fi cu alcool și respectiv dansând cu una dintre fetele echipei de baschet, au fost de natură prin ele însele să îl incrimineze, aprecierile jurnalistului fiind în sensul că președintele clubului alimentează în loc să stopeze ideile periculoase.

În legătură cu pretinsul fapt al sprijinului politic de care se bucură reclamantul în calitate de președinte al A. Târgoviște, pârâțul C. a răspuns la interogatoriu că acesta avea și are în continuare susținerea Partidului Democrat Liberal dovadă fiind și prezența primarului Municipiului Târgoviște în sala de ședință la termenul de judecată în care s-a administrat interogatoriul acestuia (răspunsul la întrebarea 14, fila 118), în timp ce martorul H. a declarat că reclamantul are sprijinul oficialităților orașului.

În condițiile în care clubul este finanțat de la bugetul Consiliului Local Târgoviște, reprezentat de primar, pârâțul a prezumat și a afirmat sprijinul politic de care a beneficiat A. Târgoviște, ca urmare a rectificărilor bugetare menționate în articolele din 24 noiembrie 2011 și 22 februarie 2011, chiar dacă reclamantul nu are calitatea de membru Partidului Democrat Liberal, astfel cum reiese din adresa DIN 10 iulie 2012, emisă de organizația municipală a partidului menționat. În plus, la interogatoriu pârâțul a învederat că reclamantul a participat la acțiuni electorale, aspect ce nu a fost infirmat prin dovezile administrate.

Explicația pârâțului pentru utilizarea expresiilor „O.” și „F.”, în răspunsul la interogatoriu a fost aceea a susținerii politice și respectiv a cumulului de funcții ce generează venituri multiple, acest mod de percepție a ziaristului fiind confirmat și de martorul ascultat la propunerea acestuia care l-a perceput în același sens.

Prin urmare, din ansamblul probelor administrate, s-a constatat că în activitatea A. Târgoviște, sub conducerea președintelui B. s-au înregistrat și rezultate notabile, evidențiate de martor, de raportul de activitate pe anul 2011 și de diplomele anexate la filele 247-267, precum și aspecte ce nu sunt evidențiate de scriptele clubului dar pe care le-a indicat în articolele de presă pârâțul, care sunt de natură să diminueze meritele reclamantului și care nu au fost clarificate datorită lipsei de transparență și de comunicare din partea președintelui clubului.

Rezumând problematica expusă, tribunalul a constatat că s-a imputat reclamantului îndepărtarea unor antrenori cu merite deosebite și agrearea altora ce nu se ridicau la nivelul celor dintâi, desființarea unor echipe sportive cu rezultate foarte bune, alocarea discreționară a unor sume de bani exagerate echipei de baschet, fără a se ști concret pentru ce s-au cheltuit, în condițiile în care sportivele acestei echipe nu au contract.

Este adevărat că în articolul intitulat „Șefii din Sport, ei sunt adevărata Opoziție”, publicat la 23 septembrie 2011, legarea numelui B. de prejudiciile recuperate de Curtea de Conturi „după construirea piscinei acoperite din microraioul 3” nu are suport factual întrucât așa cum reiese din Sinteza acțiunilor de audit desfășurate la Unitatea Administrativ Teritorială a Municipiului Târgoviște de Camera de Conturi Dâmbovița la obiectivul de investiții „Piscina acoperită” s-au constatat nereguli la alocarea unor sume de bani antreprenorului de către unitatea administrativ teritorială care a angajat acest obiectiv, reclamantul neavând vreo atribuție în această privință - această împrejurare fiind apreciată ca făcând parte din doza de exagerare permisă jurnalistului care însă în opinia tribunalului, contrar celor susținute prin cererea de chemare în judecată, nu se face responsabil de rea credință ori de nesocotirea regulilor deontologice specifice profesiei sale.

Caracterul repetitiv al expresiilor cu care reclamantul a fost caracterizat în majoritatea articolelor („F.” și „O.”) sunt intim legate de acuzațiile aduse acestuia în legătură cu activitatea sa de conducere a clubului sportiv, finanțată din bani publici, chiar dacă reclamantul nu are calitatea de funcționar public și care astfel este susceptibilă de a fi obiectul discuțiilor, criticilor și analizei, în contextul în care s-a ridicat problema lipsei de transparență în legătură cu modul de cheltuirea sumelor respective, pe fondul refuzului său de a purta un dialog nemijlocit cu reprezentanții presei locale.

Tribunalul a mai avut în vedere că, în contextul realităților sociale actuale, problematici precum cea care privește modul de gestionare a banilor publici, suscită un viu interes în întreaga societate românească, iar dacă din dovezile

administrare ar fi rezultat contrariului celor afirmate prin articolele de presă, atunci pârâtul ar fi fost răspunzător pentru atingerile aduse persoanei și imaginii reclamantului, căci ar fi revelat reaua credință ca element subiectiv ce angajează răspunderea civilă delictuală.

Raportat la împrejurările speței, tribunalul a apreciat că scopul urmărit de pârâtul C. prin textele citate nu a fost acela de a crea o imagine defăimătoare președintelui A. Târgoviște și clubului, ci de a evidenția aspecte care, în opinia sa, relevă deficiențe ale activităților pe care le desfășoară, în condițiile în care în vara anului 2011 B. a anunțat o conferință de presă la care nu a participat (fiind în concediu de odihnă), ziaristului i s-a interzis accesul pe stadion și la bazinul de înot din Târgoviște, pentru că „nu permite domnul președinte B.”, nu a oprit desființarea fostei echipe de baschet feminin pe atunci campioană națională și nici a fostei echipe de fotbal, nu a asigurat continuitatea unor proiecte sportive, deși s-au cheltuit miliarde de lei vechi din banii publici, nu a fost găsit la Colegiul Național „E.” atunci când pârâtul s-a deplasat acolo și când reclamantul trebuia să-și desfășoare activitatea pedagogică, a achitat nota de plată la „K.” din Satu Mare, răspunsurile sumare cu privire la cheltuirea concretă a fondurilor bănești alocate clubului din banii publici și lipsa unui control financiar în această privință - toate aceste circumstanțe fiind relevate de pârât în cadrul răspunsurilor la interogatoriul administrat la termenul de judecată din 14 iunie 2010 și relevând motivația pentru care a scris articolele evidențiate.

Sub acest aspect, nu s-a putut primi punctul de vedere al reclamantilor de a se face aplicarea dispozițiilor art. 225 C. proc. civ., în sensul de a aprecia răspunsurile la întrebările 3, 5, 7, 15, 17, 33-35 pentru pârâtul C. și la întrebările 3-15, 17-28 și 30-33 pentru pârâta SC D. SRL, ca reprezentând o recunoaștere a temeiniciei cererii de chemare în judecată, de vreme ce nu este vorba despre un refuz de răspuns, ci pârâtii și-au exprimat punctele de vedere proprii în legătură cu aspectele deduse judecătii, evident neacceptate de reclamantii.

În condițiile în care B. conduce activitatea sportivă organizată prin clubul municipal, care reprezintă un domeniu ce interesează opinia publică, chiar dacă el nu are statutul de funcționar public, în virtutea sursei de finanțare a activității pe care o gestionează, este expus unei limite mai largi de „critică acceptabilă” la adresa activității sale și raportat la circumstanțele speței, tribunalul a considerat că s-a păstrat echilibrul între libertatea de exprimare a jurnalistului, potrivit art. 10 din Curtea Europeană a Drepturilor Omului și dreptul reclamantului de a i se respecta onoarea, reputația și intimitatea, în sensul art. 8, reținându-se cauza Sabou și Pârcălab contra României și cauza Dalban contra României.

Or, în cauza de față reclamantii înșiși nu au făcut proba contrară în legătură cu problemele abordate, multe din aspectele relatate rămânând sub semnul întrebării, ceea ce relevă împrejurarea potrivit căreia indiferent că afirmațiile ziaristului reprezintă imputări ale unor fapte sau judecăți de valoare, faptele relatate nu sunt lipsite de o bază factuală suficientă.

Față de cele ce preced, tribunalul a concluzionat că, din ansamblul probelor administrate nu a rezultat elementul psihologic al intenției de discreditare a imaginii reclamantilor, fără de care nu se poate antrena răspunderea civilă nici pentru pârâtul C., nici pentru angajatorul acestuia, astfel că a fost respinsă ca neîntemeiată atât cererea principală, cât și cererile accesorii.

Împotriva sentinței tribunalului au formulat apel reclamantii A. Târgoviște și B. precum și pârâta SC D. SRL Târgoviște, criticând-o pentru netemeinicie și nelegalitate.

Pârâta SC D. SRL a formulat apel împotriva sentinței întrucât prin sentința civilă nr. 2160/2012 instanța de fond a respins cererea reclamantilor A. Târgoviște și B. fără a-i obliga la plata cheltuielilor de judecată, așa cum solicitase.

În drept, a invocat dispozițiile art. 282 C. proc. civ.

În apelul lor, reclamantii A. Târgoviște și B. au susținut că, deși instanța de fond a reținut că au fost făcute o serie de afirmații fără niciun temei de fapt sau de drept, nu a reținut săvârșirea niciunei fapte ilicite.

Instanța de fond nu a analizat toate afirmațiile făcute de intimați în articolele criticate prin cererea de chemare în judecată, a aplicat greșit legea și a apreciat eronat probele administrate în cauză. În plus, a respins în mod nelegal solicitarea reclamantilor de suplimentare a probei cu martori în vederea respectării dreptului la apărare și pentru dovedirea prejudiciului de imagine adus reclamantilor.

Deși din probatoriile administrate în cauză, a rezultat faptul că, pe lângă acuzațiile de cheltuire a banilor publici în mod ilegal fără o bază factuală, articolele menționate abundă în alte acuzații și expresii jignitoare, instanța de fond nu a făcut nicio referire la acestea însă și-a însușit apărările și susținerile pârâtilor.

Reclamantii au solicitat să se aibă în vedere că afirmațiile au fost făcute în mod repetat de către pârâți, pe o perioadă

mare de timp, respectiv mai bine de 8 luni de zile, începând cu luna iulie 2011 și până la data introducerii cererii de chemare în judecată și se încadrează într-o adevărată campanie de denigrare desfășurată împotriva apelanților reclamanți, cu scopul de a compromite și distruge imaginea acestora, a determina eliberarea din funcția a apelantului B. și totodată urmărindu-se chiar afectarea vieții private a acestuia, fără să aibă în vedere faptul că acesta era căsătorit, de doar 3 ani la momentul declanșării acestei campanii. În același sens, trebuie remarcat și caracterul de repetabilitate al mai multor afirmații, care însă nu au fost dovedite și nici nu au fost verificate înainte de a fi făcute, împrejurare care ilustrează reaua-credință a intimaților.

O parte dintre afirmațiile făcute în mod repetat au fost reluate și după administrarea probatoriilor care dovedesc contrariul acestor susțineri și după redactarea sentinței apelate, deși fuseseră reținute până și de instanța de fond ca neadevărate, anexând un articol intitulat „Taxa de participare în Euroligă, plătită fără acordul consilierilor locali”, din data de 4 decembrie 2012, publicat în Jurnal de Dâmbovița.

În legătură cu pretensele ilegalități de la piscina acoperită din microraioul 3, instanța de fond a reținut că „Este adevărat că în articolul intitulat „Șefii din Sport, ei sunt adevărata Opoziție”, publicat în data de 23 septembrie 2011, legarea numelui B. de prejudiciile recuperate de Curtea de Conturi, „după construirea piscinei acoperite din microraioul 3” nu are suport factual întrucât așa cum reiese din Sinteza acțiunilor de audit desfășurate la Unitatea Administrativ Teritorială a Municipiului Târgoviște de Camera de Conturi Dâmbovița (filele 170-171) la obiectivul de investiții „Piscina acoperită” s-au constatat nereguli la alocarea unor sume de bani antreprenorului de către unitatea administrativ teritorială care a angajat acest obiectiv, reclamantul neavând vreo atribuție în această privință.” - (pag. 21 a sentinței apelate, paragraf 2).

Au mai susținut reclamanții că sunt vădit neîntemeiate și mincinoase afirmațiile conform cărora ilegalitățile cu privire la piscina acoperită au fost produse de reclamanți, de vreme ce aceștia nu au avut nicio calitate în contractul de lucrări, nu au efectuat nicio plată și nu au dobândit, ulterior finalizării construcției, decât un drept de administrare asupra piscinei.

Or, de vreme ce și după administrarea unor înscrisuri de necontestat și chiar după comunicarea sentinței apelate părților, aceștia au reluat subiectul, acreditând, în continuare, ideea că prejudiciul a fost creat de reclamantul B., rezultă reaua-credință a acestora și intenția denigratoare pe care o au cu privire la reclamanți.

Reclamanții au susținut că instanța de fond nu a avut în vedere jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului a drepturilor omului, care a statuat exact contrariul celor cuprinse în sentința civilă apelată, respectiv că noțiunea de viață privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane cum ar fi numele său, fotografia sa, integritatea sa fizică și morală; garanția oferită de art. 8 din Convenție este destinată în principal să asigure dezvoltarea, fără ingerințe din afară, personalității fiecărui individ în relațiile cu semenii. Așadar, există o zonă de interacțiune între individ și terți care, chiar și într-un context public, poate aparține „vieții private” (a se vedea cauza Von Hannover c. Germaniei, nr. 59320/00, paragraf 50, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2004-VI). De asemenea, s-a statuat că dreptul la apărarea reputației este un drept care, în calitate de element al vieții private, este legat de art. 8 din Convenție (a se vedea cauza Chauvy și alții c. Franței, nr. 64915/01, paragraf 70, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2004-VI).

Reclamanții au mai arătat că instanța de fond și-a însușit în mod inexplicabil toate apărările și susținerile părților și cu privire la dreptul la replică, ajungând la concluzia că reclamantul „nu a uzat vreodată de dreptul său la replică în legătură cu articolele de presă” și „nu a dorit să colaboreze cu presa”, cu toate că potrivit răspunsului reclamantului B. la interogatoriu, anterior declanșării acestei campanii de presă, reclamanții furnizau inclusiv părților toate informațiile pe care aceștia le solicitau, însă acestea erau prezentate denaturat în ziarul Jurnal de Dâmbovița.

În plus, instanța de fond, fără a avea în vedere faptul că nu există o obligație legală a solicitării unui drept la replică, pentru promovarea unei asemenea acțiuni, reține că reclamantul nu a participat la vreo conferință de presă care să răspundă chestiunilor ridicate prin articolele incriminate în cauza de față.

S-a susținut că informațiile furnizate de reclamanți prin răspunsurile reclamantului A. Târgoviște înregistrate din 25 februarie 2010 și din 28 martie 2012, conform Legii nr. 544/2001 privind bugetul alocat acestuia și cheltuielile efectuate cu acțiunile sportive, depuse de intimați la dosarul de fond, la termenul de judecată din data de 20 septembrie 2012, dovedesc atât lipsa de fundament a celor reținute de instanța de fond, dar și afirmațiile neîntemeiate și mincinoase ale intimaților conform cărora reclamanții nu ar fi furnizat informațiile solicitate în baza Legii nr. 544/2001, în perioada în care au fost scrise articolele de presă care fac obiectul prezentului dosar.

Reclamanții au criticat motivarea instanței de fond în ceea ce privește litigiul soluționat în aprilie 2010 și ulterior acestei date precum și faptul că nu s-au făcut minime verificări care ar fi relevat că, potrivit art. 16 din Regulamentul propriu de organizare și funcționare a A. Târgoviște, desființarea se poate face doar prin hotărâre a Consiliului Local al Municipiului Târgoviște.

Reclamantii au analizat depoziția martorului H. propus de pârâți și articolele de presă prin care se impută reclamantului B. imposibilitatea obiectivă de a asigura efectiv îndeplinirea concomitentă a atribuțiilor de profesor de sport la Colegiul Național „E.” cu cea de președinte al A. Târgoviște și de observator județean și federal la meciurile de fotbal, deși din actele depuse la dosar nu rezultă că ar fi vreo incompatibilitate între aceste funcții, contrar opiniei pârâtului.” - (pag. 18 a sentinței apelate, ultimul parag.).

O altă critică s-a referit la faptul că, instanța de fond, ca și în cazul celorlalte articole, nu a analizat decât o parte dintre afirmațiile nefondate atât factual cât și legal făcute de intimați și a reținut numai susținerile pârâtului, chiar dacă nu sunt dovedite cu niciun mijloc de probă, fără a avea în vedere că deontologia profesională le impunea pârâților obligația de a-și verifica și dovedi afirmațiile făcute.

S-a susținut că, în mod netemeinic și nelegal, instanța de fond a respins acțiunea, cu toate că trebuia angajată răspunderea civilă delictuală a intimaților pentru acoperirea în mod just, echitabil și echilibrat a prejudiciului cauzat apelanților reclamantți, având în vedere că intimatul C. a făcut o serie de afirmații extrem de grave și periculoase cu privire la apelanții reclamantți, printr-un mijloc de comunicare și informare în masă, în calitatea sa de jurnalist, de formator de opinie, care ar fi presupus respectarea cu strictețe a principiilor de etică și deontologie profesională.

Prin articolele care fac obiectul acestui dosar, pârâtul și-a exprimat în foarte multe rânduri, în mod public opinia despre calitățile reclamantului de profesor și președinte al A. Târgoviște, negându-i-le, precum și altele, folosind expresii jignitoare, calomnioase și vexatorii, fără ca ele să fie dovedite în vreun fel, afectând în acest mod dreptul la bună reputație, imagine, onoare, demnitate, precum și viață privată.

În ceea ce privește libertatea de exprimare, prin jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a drepturilor omului a statuat că libertatea de exprimare constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului său și a dezvoltării fiecărei persoane (cauza Lingens c. Austriei). Libertatea de exprimare privește nu numai informațiile sau ideile primite favorabil sau considerate ca inofensive sau indiferente, ci și pe cele care lovesc, șochează sau neliniștesc (cauza Brasilier c. Franței; cauza Handyside c. Regatului Unit; cauza Lingens c. Austriei; cauza Jersild c. Danemarcei; cauza Piermont c. Franței).

Referitor la dreptul la viață privată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat prin jurisprudența sa că noțiunea de viață privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane cum ar fi numele său, fotografia sa, integritatea sa fizică și morală; garanția oferită de art. 8 din Convenție este destinată în principal să asigure dezvoltarea, fără ingerințe din afară, personalității fiecărui individ în relațiile cu semenii. Așadar, există o zonă de interacțiune între individ și terți care, chiar și într-un context public, poate aparține „vieții private” (a se vedea cauza Von Hannover c. Germaniei, nr. 59320/00, parag. 50, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2004-VI). De asemenea, s-a statuat că dreptul la apărarea reputației este un drept care, în calitate de element al vieții private, este legat de art. 8 din Convenție (a se vedea cat/za Chauvy și alții c. Franței, nr. 64915/01, paragraful 70, Curtea Europeană a Drepturilor Omului 2004-VI).

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza Sipoș c. României că îi revine Curții sarcina de a stabili dacă statul, în contextul obligațiilor pozitive care decurg din art. 8 din Convenție, a administrat un just echilibru între protecția dreptului reclamantei la reputația sa, element constituent al dreptului la protecția vieții private, și libertatea de exprimare protejată la art. 10 (cauza Petrina c. României, pct. 36; cauza Von Hannover c. Germaniei, nr. 59320/00, pct. 70. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Dreptului Omului 2004-VI). Astfel, Curtea a considerat că obligația pozitivă care decurge din art. 8 din Convenție trebuie să se aplice în cazul în care afirmațiile susceptibile să afecteze reputația unei persoane depășesc limitele criticilor acceptabile din perspectiva art. 10 din Convenție (cauza Petrina c. României, pct. 39)".

Reclamantii au invocat dispozițiile art. 30, art. 31 alin. (4) din Constituția României precum și art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Reclamantii au susținut că instanța de fond și-a întemeiat în totalitate motivarea pe declarația martorului H. și pe răspunsurile la interogatoriu și afirmațiile intimaților, care nu au administrat alte probe concludente din care să rezulte îndeplinirea obligațiilor profesionale de a proba afirmațiile făcute, prin articolele de presă care fac obiectul acestui dosar.

S-a solicitat să se constate că instanța de fond nu a analizat nici adeverințele medicale eliberate de-a lungul campaniei de presă îndreptată împotriva acestuia timp de mai bine de 8 luni de zile, din datele de 9 septembrie 2011, 4 ianuarie 2012 și 16 martie 2012, care, după controlul medical efectuat, constată o simptomatologie mixtă anxios - depresivă, atestând suferința reclamantului B. de reacție anxios depresivă.

Reclamanții au susținut că afirmațiile părților nu reprezintă judecăți de valoare, ci situații factuale, având în vedere că acuzarea unei persoane că „face vrăjitorii cu miliardele noastre”, „se cinstește zdravăn din miliardele târgoviștenilor”, „se joacă cu cifrele și cu banii târgoviștenilor”, reprezintă fapte de natură a atrage răspunderea penală persoanei vinovate, care însă nu au fost probate de către intimați.

De asemenea, au susținut că afirmații precum „O. de tinichea, care coclește tot aurul de la baschet și din sportul local”, „O, om cu nouă fețe și fără niciun suflet!”, „B. vine pe la școală doar în zi de salariu ori când se trezește bine dispus”, „B. absent nemotivat”, „B., un profesor mai mereu absent”, „B. este peste tot și nicăieri”, „B. a fost în tandrețuri cu L.”, „Două perechi de viitor: B. - L. și M.”, „Cu o imagine făcută țândări și cu o credibilitate îndoielnică A. Târgoviște s-a degradat în ultimul hal” sunt afirmații de natură a afecta onoarea, demnitatea, reputația și viața privată a unei persoane, care își desfășoară activitatea sportivă specifică. Aceste afirmații nu pot fi considerate simple judecăți de valoare, având în vedere că nu reprezintă doar o exprimare personală a opiniei unei persoane despre competențele profesionale ale altei persoane, ci afirmații efectuate cu scopul de a denigra și a discredita persoana respectivă.

S-a solicitat admiterea apelului, completarea probei cu martori și înscrisuri și admiterea acțiunii, așa cum a fost formulată.

Curtea de Apel Ploiești, secția I civilă, prin Decizia civilă nr. 32 din 22 martie 2013 a respins apelurile reclamanților și pârâtei SC D. SRL, ca nefondate.

Împotriva deciziei civile nr. 32 din 22 mai 2013 pronunțată de Curtea de Apel Ploiești au declarat recurs reclamanții A. Târgoviște și B.

Prin Decizia nr. 464 din 12 februarie 2014 Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul, a casat decizia recurată și a trimis cauza spre rejudecare aceleiași instanțe.

Pentru a pronunța această decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut următoarele:

Criticile formulate de recurenți cu privire la respingerea suplimentării probei cu martori, cu consecința imposibilității dovedirii legăturii de cauzalitate dintre starea fizică a reclamantului B. și articolele de presă și a încălcării dreptului la apărare, se circumscriu motivului de recurs prevăzut de art. 304 pct. 5 C. proc. civ., fiind apreciate ca fondate.

Referitor la aceleași chestiuni indicate drept aspecte de nelegalitate, instanța de recurs a constatat că în speță sunt incidente disp. art. 304 pct. 7 C. proc. civ. privind nemotivarea hotărârii. Astfel, s-a constatat că sunt fondate criticile recurenților vizând, în esență, greșita interpretare a dispozițiilor art. 998-999 C. civ. prin aprecierea, ca neincident în cauză a acestui text legal, datorată, în principal, neadministrării sau neanalizării unor probatorii emanând atât de la reclamanți cât și de la pârâți.

În cauză s-a constatat că instanța de apel nu a administrat și analizat toate probatoriile care să conducă la conturarea stării de fapt pentru a se putea aprecia asupra incidenței sau nu a dispozițiilor art. 998-999 C. civ., situație față de care instanța de recurs, la nivelul căreia se dezbat exclusiv chestiuni de nelegalitate iar nu de interpretare și aprecierea probatoriilor, se află în imposibilitate de a exercita controlul judiciar.

Înalta Curte a constatat că, într-adevăr, atât instanța de fond cât și cea de apel, au făcut ample trimiteri la declarația martorului mai sus menționat - H., ale cărui susțineri au fundamentat în mare parte soluțiile adoptate de către instanțele anterioare.

Critica potrivit căreia instanțele anterioare, deși au reținut că s-au făcut afirmații fără vreun temei de drept sau de fapt, nu au constatat totuși existența unei fapte ilicite, a fost considerată fondată, întrucât atâta instanța de fond cât și cea de apel au redat parțial și trunchiat afirmațiile defăimătoare ale părților și nu au luat în considerare toate probatoriile administrate, neputând face o apreciere corectă asupra întrunirii sau neîntrunirii condițiilor răspunderii civile delictuale.

S-a apreciat că, chiar dacă reclamanții au avut o formulare improprie, instanța de apel trebuia să constate că simplele „afirmații” despre care aceștia susțin că nu au fost avute în vedere, reprezintă în realitate, fragmente din conținutul unor articole de ziar aflate la dosarul cauzei, iar faptul neanalizării acestora în dovedirea îndeplinirii condițiilor răspunderii civile delictuale, reprezintă un aspect ce se circumscrie, contrar considerentelor instanței de apel, unei critici de nelegalitate.

Înalta Curte a constatat caracterul ambiguu al considerentelor deciziei recurate, întrucât dacă „nu toate articolele de presă sunt întrutotul false”, așa cum a reținut instanța de apel, însemna că ele sunt în parte false, în parte adevărate, iar dacă sunt adevărate nu mai sunt defăimătoare. Or, această chestiune, s-a reținut, trebuia în mod clar stabilită de

instanță, întrucât în funcție de caracterul fals sau adevărat al afirmațiilor pârâtului se poate aprecia asupra caracterului ilicit al faptei cauzatoare de prejudicii, cu consecințe asupra întrunirii sau nu a condițiilor răspunderii civile delictuale.

A mai reținut Înalta Curte că, în categoria criticilor asupra cărora instanța de apel nu s-a pronunțat, intră și aspectele învederate de reclamanți privind articolele cu caracter defăimător și de repetabilitate publicate ulterior pronunțării hotărârii de primă instanță dar vizând aceeași problemă a pretinselor ilegalități privind construirea unei piscine acoperite, ori anumite înscrisuri depuse în probațiune de către pârâți.

Instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un fel asupra criticii privind modalitatea de administrare a interogatoriului pârâților, deși ca instanță devolutivă avea atât posibilitatea, cât și obligația de a răspunde acestei chestiuni.

Raportat la critica reclamanților referitoare la aprecierea tribunalului privind dispozițiile art. 225 C. proc. civ., Înalta Curte a apreciat că instanța de apel era datoare să verifice și să se pronunțe cu privire la faptul dacă așa-zisele „puncte de vedere” ale pârâților reprezintă un răspuns real la întrebările formulate prin acest mijloc probatoriu sau echivalează cu un refuz în sensul art. 225 C. proc. civ.

Înalta Curte a dat îndrumări ca instanța de apel să analizeze toate probele existente la dosar, să răspundă criticilor deduse judecății, să administreze toate probatoriile necesare pentru stabilirea situației de fapt și să soluționeze cauza din perspectiva îndeplinirii sau neîndeplinirii condițiilor răspunderii civile delictuale, conform considerentelor reținute.

În rejudecare, cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel Ploiești sub nr. x/120/2012* iar în cauză s-a admis proba cu martorul propus de reclamanți.

Prin Decizia nr. 1327 din 18 noiembrie 2014, Curtea de Apel Ploiești, secția a I-a civilă a respins, ca nefondat apelul declarat de reclamanții A. Târgoviște și B. împotriva sentinței civile nr. 2160 din 1 noiembrie 2012 pronunțată de Tribunalul Dâmbovița, secția I civilă.

Examinând sentința atacată prin prisma motivelor de apel formulate, raportat la actele și lucrările dosarului, precum și textele legale incidente, instanța de apel a reținut, în rejudecare, următoarele:

Reclamanții au investit instanța cu o acțiune în răspundere civilă delictuală, solicitând obligarea pârâților la plata daunelor morale astfel cum au fost indicate în cererea de chemare în judecată, pentru săvârșirea unui prejudiciu de imagine constând în publicarea, de către pârâtul C., în cotidianul „Jurnalul de Dâmbovița”, a mai multor articole defăimătoare de natură să afecteze în mod negativ imaginea reclamantului B., cât și a A. Târgoviște în cadrul căruia acesta are calitatea de președinte.

În urma rejudecării după casare a apelului, examinând întregul material probator administrat în cauză, Curtea constată că nu sunt îndeplinite condițiile atragerii răspunderii civile delictuale în baza art. 998 C. civ.

Astfel, pentru a fi aplicabil art. 998 C. civ. se cer a fi întrunite următoarele condiții: existența unei fapte ilicite săvârșită cu vinovăție, a unui prejudiciu și existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu.

Prin probele administrate în cauză reclamanții nu au făcut dovada existenței unei fapte ilicite săvârșită cu vinovăție de intimității-pârâți. Atingerea adusă imaginii trebuie să aibă caracter efectiv și obiectiv, nu să reprezinte doar aprecierea reclamanților. Deși nu există un standard juridic al „individului ofensat”, trebuie totuși ca o afirmație, pentru a fi considerată ofensatoare, să lezeze în mod real și neechivoc onoarea sau reputația.

Din cuprinsul articolelor publicate și depuse de reclamanți la dosar rezultă că acestea se referau la epitetul de „O.” și „F.”, la modalitatea de conducere a A. Târgoviște, la folosirea banului public și la capacitatea profesională a reclamantului B.

Concret, reclamantului i s-a imputat printre altele îndepărtarea din club a lui I., antrenorul cu cele mai mari rezultate din istoria baschetului Târgoviștean „care nu a acceptat să se lase umilit de un fost arbitru de județ, ajuns șef mare pe nepotisme și pe lipit afișe”. În legătură cu această împrejurare, pârâtul C. a răspuns la interogatoriu că știe din discuțiile purtate cu fostul antrenor al clubului că a fost marginalizat, înaintându-și demisia ca urmare a unor presiuni din partea reclamantului (fila 117 verso).

De asemenea, la acuzația potrivit căreia sub președinția reclamantului au fost desființate în mod dubios, în opinia ziaristului, unele echipe de fotbal și baschet, reclamanții nu au furnizat nici o explicație, deși după cum pârâtul a susținut în răspunsul la interogatoriu (întrebările 11 și 16), acestea erau pe culmile performanței. Prin urmare, întrebările referitoare la motivul desființării unor echipe sportive nu au primit nici un răspuns.

În acest sens este articolul publicat la 03 august 2011, pe care reclamantul l-au reprodus doar în parte, în cuprinsul căruia jurnalistul a subliniat în legătură cu înființarea unei noi echipe de baschet: „Tot la fel de real este că alții, poate și mai mulți, strâmbă din nas când aud de baschet și solicită răspunsuri la întrebări mai vechi... ne-am cam săturat de desființări, reapariții și alți termeni pretențioși”.

În textele publicate la 14 noiembrie 2011 și la 24 noiembrie 2011 s-a susținut că președintele A. Târgoviște alocă cele mai mari sume de bani secției de baschet feminin a clubului, aspect confirmat de adresa din 08 februarie 2012 înaintată de A. Târgoviște trustului de presă pârât, din cuprinsul căreia reiese că pentru secția de baschet s-a alocat pentru anul 2011 suma de 734.985 lei comparativ cu 45.990 lei pentru secția de box, 3.688 lei pentru secția de judo, 33.535 lei pentru secția radioamatorism, 2.600 lei pentru secția de tenis și 241.261 lei pentru secția de volei.

Deși este firească alocarea diferențiată a fondurilor bănești diverselor secții ale clubului sportiv, este vizibilă deosebirea substanțială între secția de baschet pe de o parte și toate celelalte secții pe de altă parte care împreună au fost finanțate cu mai puțin de jumătate față de Secția de baschet feminin.

Or, performanța echipei respective nu răspunde decât în parte întrebării privitoare la destinația concretă a sumei de bani alocate acestuia în comparație cu toate celelalte secții ale clubului și în opinia exprimată în cuprinsul articolelor date publicității la 15 și 23 februarie 2012, nu poate justifica acel comportament în care pe fondul consumului de alcool într-un local de noapte, două dintre jucătoare au lovit cu pumnul și piciorul o tânără din Satu Mare, mediatizarea întâmplării creând o imagine defavorabilă clubului și echipei.

Cât privește același incident petrecut la „K.” din Satu Mare, planșele foto de la filele 79 și următoarele în care președintele A. apare cu un recipient de sticlă în mână, ce pare a fi cu alcool și respectiv dansând cu una dintre fetele echipei de baschet, au fost de natură prin ele însele să îl incrimineze, aprecierile jurnalistului fiind în sensul că președintele clubului alimentează în loc să stopeze ideile periculoase. În acest sens, martorul N. audiat după casare a relatat că neînțelegerile reclamantului cu soția s-au datorat faptului că în presă au apărut poze cu acesta, cu alți oficiali din sport și cu câteva jucătoare ale echipei de baschet, astfel încât Curtea reține că pozele incriminate au fost difuzate prin alte mijloace de presă, fiind preluate de pârât și publicate în cotidianul „Jurnalul de Dâmbovița”.

În legătură cu pretinsul fapt al sprijinului politic de care se bucură reclamantul în calitate de președinte al A. Târgoviște, pârâtul C. a răspuns la interogatoriu că acesta avea și are în continuare susținerea Partidului Democrat Liberal dovadă fiind și prezența primarului Municipiului Târgoviște în sala de ședință la termenul de judecată în care s-a administrat interogatoriul acestuia (răspunsul la întrebarea 14, fila 118), în timp ce martorul menționat mai sus a declarat că „despre club se afirma că este protejat de primarul orașului, cum de altfel se spunea și de președintele clubului”.

În condițiile în care clubul este finanțat de la bugetul Consiliului Local Târgoviște, reprezentat de primar, pârâtul a prezumat și a afirmat sprijinul politic afirmat ca urmare a rectificărilor bugetare menționate în articolele din 24 noiembrie 2011 și 22 februarie 2011, de care a beneficiat A. Târgoviște, chiar dacă reclamantul nu are calitatea de membru Partidului Democrat Liberal, astfel cum reiese din adresa din 10 iulie 2012, emisă de organizația municipală a partidului menționat.

Explicația pârâtului pentru utilizarea expresiilor „O.” și „F.”, în răspunsul la interogatoriu a fost aceea a susținerii politice și respectiv a cumulului de funcții ce generează venituri multiple, folosirea acestor expresii nefiind de natură a leza onoarea și demnitatea reclamantului, care este persoană publică și expusă aprecierilor critice.

Această împrejurare se apreciază ca făcând parte din doza de exagerare permisă jurnalistului care, contrar celor susținute prin cererea de chemare în judecată, nu se face responsabil de rea-credință ori de nesocotirea regulilor deontologice specifice profesiei sale.

Caracterul repetitiv al expresiilor cu care reclamantul a fost caracterizat în majoritatea articolelor („B.” și „O.”) sunt intim legate de acuzațiile aduse acestuia în legătură cu activitatea sa de conducere a clubului sportiv, finanțată din bani publici.

Instanța de apel a apreciat, raportat la împrejurările speței, că scopul urmărit de pârâtul C. prin textele citate nu a fost acela de a crea o imagine defăimătoare președintelui A. Târgoviște și clubului, ci de a evidenția aspecte care în opinia sa relevă deficiențe ale activităților pe care le desfășoară, în condițiile în care în vara anului 2011 B. a anunțat o conferință de presă la care nu a participat (fiind în concediu de odihnă), ziaristului i s-a interzis accesul pe stadion și la bazinul de înot din Târgoviște, pentru că „nu permite domnul președinte B.”, nu a oprit desființarea fostei echipe de baschet feminin, pe atunci campioană națională și nici a fostei echipe de fotbal, nu a asigurat continuitatea unor proiecte sportive, deși s-au cheltuit miliarde de lei vechi din banii publici, nu a fost găsit la Colegiul Național „E.” atunci când

pârătul s-a deplasat acolo și când reclamantul trebuia să-și desfășoare activitatea pedagogică, a achitat nota de plată la „K.” din Satu Mare, răspunsurile sumare cu privire la cheltuirea concretă a fondurilor bănești alocate clubului din banii publici și lipsa unui control financiar în această privință - toate aceste circumstanțe fiind afirmate de pârât în cadrul răspunsurilor la interogatoriul și relevând motivația pentru care a scris articolele evidențiate.

Din materialul probator administrat în cauză a rezultat că articolele incriminate au avut la bază documentele oficiale care justifică opinia ziaristului cu privire la cheltuirea sumelor alocate reclamantei A. Târgoviște, cât și la atitudinea sfidătoare față de presă a reclamantului B.

Ziaristul, în exprimarea mesajului, trebuie să acționeze cu bună știință pentru a informa publicul într-un mod demn de crezare, însă îi este recunoscută și o posibilă doză de exagerare sau chiar de provocare privitoare la opiniile pe care le formulează, dacă aceste judecăți de valoare au la bază o stare factuală.

În sprijinul bazei factuale depuse la instanța de fond, au fost depuse la dosar documente din care rezultă că la nivelul Consiliului Local al mun. Târgoviște s-a format o comisie de control care să analizeze cheltuirea banului public de către apelanta A. Târgoviște, solicitând documentele justificative ale acestor cheltuieli, iar apelantul B. a refuzat nejustificat punerea la dispoziția comisiei a acestor documente.

Totodată, A. Târgoviște a achitat din banii publici datoriile unei societăți private privind gazele și energia electrică și a achitat o taxă de participare a echipei de baschet în Euroligă fără acordul Consiliului Local municipal Târgoviște.

De asemenea, după casare, pârătul a depus la dosar un document emis de Ministerul Finanțelor Publice din care rezultă că în perioada vizată de articolele de presă, 2011-2012, Curtea de Conturi Dâmbovița a constatat în data de 25 mai 2012, urmare a auditului efectuat la A. Târgoviște, abateri în ceea ce privește aplicarea O.G. nr. 119/1999, Legii 273/2006, precum și abateri la Legea 81/1991 privind legea contabilității, fiind stabilite sancțiuni contravenționale.

Totodată, Curtea constată că actele depuse de apelantul-reclamant, respectiv raportul de evaluare și diploma obținută de A. Târgoviște nu vizează perioada în discuție (2011-2012) ci activitatea pe anul 2013.

Prezentarea de către apelanții-reclamanți în acțiune în mod trunchiat a unor propoziții și fraze din articolele de presă, scoase din context, nu poate conduce la ideea că acestea sunt nereale și calomnatorii.

Opinia ziaristului cu privire la competența profesională, cheltuirea banului public și competența managerială a reclamantului nu poate fi asimilată cu o faptă cauzatoare de prejudicii în sensul art. 998 C. civ., articol ce sancționează fapta omului cauzatoare de prejudicii și nu opinia cu privire la activitatea reclamanților. Prin urmare, acțiunea reclamanților nu-și găsește încadrarea în temeiul de drept indicat în cererea de chemare în judecată.

Martorul audiat după casarea cu trimitere spre rejudecarea apelului a mai arătat că în articolele incriminate nu s-a făcut referire la persoana reclamantului B., ci numai la activitatea acestuia în calitate de președinte al A. Târgoviște, articolele fiind critice la adresa ambelor părți, și în special la gospodărirea banilor publici alocați A. Târgoviște.

Totodată, martorul a arătat că în presă au apărut și articole care au avut caracter laudativ la adresa Clubului. Prin martorul audiat reclamanții nu au făcut dovada daunelor morale solicitate deoarece articolele nu au vizat persoana reclamantului, ci numai calitatea acestuia de președinte al A. și nici nu a rezultat o prejudiciere a imaginii acestuia sau a Clubului, dând doar naștere unor discuții, martorii afirmând că „între oamenii de sport au existat păreri pro și contra președintelui”.

A mai arătat martorul că reclamantul lua pastile și „bănuiește” că acest fapt se datora articolelor publicate și a avut oarece neînțelegeri cu soția, bănuind că acestea s-au datorat faptului că în presă au apărut poze cu acesta, cu alți oficiali din sport și cu câteva jucătoare ale echipei de baschet.

Articolele publicate au fost manifestarea dreptului la libertatea de exprimare, conform art. 10 din Convenția Europeană, în sensul că acesta cuprinde libertatea oricărei persoane de a-și exprima opinii, respectiv de a primi informații, fără amestecul autorităților publice.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Dreptului Omului a acceptat chiar și folosirea în presă a unor „termeni violenți” atunci când scopul ziaristului este discutarea unor chestiuni de interes public (c. Thorgeirson vs. Islanda și Dalban vs. România). În speța de față jurnalistul nu a folosit în redactarea articolelor publicate termeni violenți, ofensatori, insultători la adresa reclamanților.

Folosirea în presă a unor termeni mai duri, mai aspri, este cu atât mai protejată de jurisprudența Curtea Europeană a

Drepturilor Omului a Dreptului Omului atunci când reprezintă un răspuns jurnalistic la un stil provocator al autorităților care gestionează banii publici. În cauză Curtea constată că reclamantii au adoptat o atitudine de îngrădire a accesului la informațiile de interes public, refuzând să răspundă societății de presă sau răspunzând societății de presă numai după acționarea în instanță în temeiul Legii nr. 544/2001, atitudine care a trezit suspiciuni justificate cu privire la modul de cheltuire a banilor publici pentru activitățile și evenimentele organizate de A. Târgoviște, condus de președintele B.

Posibilitatea recunoscută ziaristului de a exagera, la nevoie, în prezentarea informațiilor se justifică, pe de o parte, prin caracterul perisabil al informației, iar pe de altă parte prin necesitatea ca ziaristul să poată folosi o modalitate de a atrage atenția publicului asupra chestiunilor de interes public la care se referă (c. Dalban vs. România).

Articolele publicate de către pârât, cuprind exagerări, însă scopul acestora este acela de provocare a opiniei cetățenilor, principiul libertății de informare fiind asigurat de către autoritățile publice prin obligația negativă a statului de a nu stânjeni în nici un fel exercițiul liber a transmiterii opiniilor și informațiilor de interes public.

În aceste condiții, exercitarea dreptului la libertatea de exprimare a avut loc în limitele la care se referă art. 20 din Convenția Europeană, fără a se putea reține încălcarea protecției reputației reclamantului, fiindcă s-a păstrat un echilibru între interesul urmărit de ziarist și dreptul la reputație al reclamantului.

Susținerea reclamanților în sensul aplicării art. 225 C. proc. civ. cu privire la o serie de răspunsuri din interogatoriile luate, nu poate fi primită deoarece aplicarea art. 225 C. proc. civ. este o sancțiune ce intervine când partea nu se prezintă în instanță sau refuză să răspundă nejustificat la interogatoriu, or, în cauză societatea a răspuns la interogatoriu.

Faptul că reclamantii nu sunt mulțumiți de răspunsurile primite nu poate conduce la aplicarea art. 225 C. proc. civ., aceștia putând să-și demonstreze pretențiile cu alte mijloace de probă.

În raport de cele reținute, Curtea a respins, ca nefondat, apelul reclamanților și i-a obligat la plata către pârâtii a cheltuielilor de judecată în sumă de 800.

Împotriva acestei din urmă decizii precum și a încheierii pronunțate de Curtea de Apel Ploiești, secția I civilă, la data de 4 noiembrie 2014, reclamantii B. și A. Târgoviște au declarat recurs, invocând în drept dispozițiile art. 304 pct. 5,7 și 9 C. proc. civ.

Recurenții-reclamanți au solicitat admiterea recursului și casarea/modificarea deciziei recurate, în sensul admiterii apelului pe care l-au declarat împotriva sentinței primei instanțe și schimbarea în tot a sentinței cu consecința admiterii cererii de chemare în judecată și obligarea pârâților, în solidar, la plata sumei de 500.000 de lei din care 50.000 de lei către A. Târgoviște și 450.000 de lei către B., reprezentând despăgubiri civile pentru daune morale precum și obligarea pârâților la publicarea integrală a hotărârii care se va pronunța, pe cheltuiala pârâților, în trei numere consecutive ale Jurnalului de Dâmbovița, pe prima pagină, cu aceleași caractere cu care au fost tipărite articolele apărute în respectiva publicație, sub sancțiunea de daune cominatorii de 500 de lei pentru fiecare zi de întârziere, calculate de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești. Recurenții-reclamanți au solicitat totodată obligarea pârâților la plata cheltuielilor de judecată în toate fazele procesuale.

În ceea ce privește recursul declarat împotriva încheierii din data de 4 noiembrie 2014 a Curții de Apel Ploiești secția I civilă, recurenții-reclamanți au susținut că instanța de apel, în rejudecare, în mod nelegal, la termenul din data de 04 noiembrie 2014, a încuviințat probatoriul solicitat de intimații-pârâți, deși încuviințarea probelor se făcuse la termenul din data de 30 septembrie 2014, când intimații-pârâți au lipsit.

Recurenții-reclamanți au susținut că instanța de apel nu a analizat criticile referitoare la cele trei înscrisuri depuse în probațiune de intimații-pârâți și că, din toate înscrisurile administrate în cauză, rezultă că la momentul la care au fost scrise articolele criticate, intimatul-pârât nu se afla în posesia vreunui document oficial care să confirme alegațiile acestuia, ba mai mult, chiar și din înscrisurile depuse, datate la mult de un an de la data ultimului articol criticat prin cererea de chemare în judecată, nu rezultă baza factuală invocată pârâți.

În dezvoltarea motivelor de recurs care vizează decizia instanței de apel, întemeiate pe art. 304 pct. 5 C. proc. civ., recurenții-reclamanți au susținut, în esență, că instanța de apel, în rejudecare, nu a reținut că s-au făcut afirmații fără vreun temei de drept sau de fapt și, în acest sens, făcând referire la articolele privind preținsele ilegalități în legătură cu sumele alocate pentru proiectarea și execuția piscinei acoperite din microraioul 3 (bazin de înot situat în Târgoviște), au susținut că înscrisurile administrate în cauză au făcut dovada că reclamantul B. nu a avut nicio contribuție în alocarea către antreprenor a acestor sume, cu privire la care s-au constatat nereguli de către Curtea de Conturi, A. Târgoviște

având doar un drept de administrare, lucru pe care, de altfel, l-a constatat și instanța de fond, care însă greșit a reținut că pârâtul nu a săvârșit o faptă care atrage răspunderea sa civilă delictuală.

S-a susținut că reluarea acestui subiect în presă prin publicarea articolului intitulat „Taxa de participare în Euroligă, plătită fără acordul consilierilor locali?” din data de 4 decembrie 2012 publicat în Jurnal de Dâmbovița în care se afirmă că „Până și Curtea de Conturi a descoperit că s-au plătit nelegal și nejustificat 44.843 lei, reprezentând lucrări neexecutate și supraevaluate la piscina acoperită, aflată în administrarea A. Toți acești bani publici i-ar trebui imputați președintelui B., târgoviștenii nefiind datori să-și rupă de la gură și să plătească taxele și impozitele, pentru ca șeful A. Târgoviște să se joace cum are chef cu miliardele lor” relevă reaua-credință a pârâților și intenția de a-i denigra pe reclamânți, instanța de apel omițând să se pronunțe cu privire la articolele cu caracter defăimător și de repetabilitate publicate ulterior pronunțării sentinței tribunalului vizând acest aspect.

Recurenții-reclamânți au mai arătat că instanța de apel, în rejudecare, s-a limitat să rețină generic că, folosirea, de către pârât, a epitetelor „O.” și „F.” în cuprinsul articolelor publicate se refereau la modalitatea de conducere a A. Târgoviște, la folosirea banului public și la capacitatea profesională a reclamantului B., reluând câteva fragmente din articolele publicate, respectiv: îndepărtarea din club a lui I.; desființarea unor echipe de fotbal și de baschet; alocarea de către președintele A. Târgoviște a unor sume mai mari de bani secției de baschet feminin a clubului; incidentul petrecut la K. din Satu Mare; pretinsul sprijin politic de care se bucură reclamantul; faptul că A. Târgoviște a achitat din bani publici datoriile unei societăți private privind gazele și energia electrică achitarea unei taxe de participare a echipei de baschet în Euroligă fără acordul Consiliului Local Municipal Târgoviște. Recurenții-reclamânți au susținut că instanța de apel greșit a apreciat că opinia și afirmațiile pârâtului C. nu sunt de natură a afecta onoarea, demnitatea, reputația și dreptul la imagine ale reclamantilor, precum și dreptul la viață privată al recurentului-reclamant B., cât timp sunt puse sub semnul întrebării atât competența profesională, cât și integritatea reclamantului, înscrisurile administrate în cauză făcând dovada contrarie celor afirmate de pârâtul C. în articolele sale de presă defăimătoare și denigratoare. Recurenții-reclamânți au susținut că, de altfel, chiar pârâtul C. a răspuns la interogatoriu că a scris articolul referitor la incidentul petrecut la K. din Satu Mare „în baza documentației foto și audio după scandalul dintr-un club din Satu Mare, existând declarații în acest sens și fotografii în care reclamantul apare în mână cu un recipient cu băuturi alcoolice”, recunoscând implicit, că nu a fost de față la momentul producerii evenimentului despre care a relatat.

Recurenții-reclamânți au susținut că instanța de apel, deși a reținut declarația martorului audiat în al doilea ciclu procesual - potrivit căreia reclamantul lua pastile, bănuind că acest fapt se datora articolelor publicate și neînțelegerilor cu soția, având în vedere că în presă au apărut poze cu reclamantul, alți oficiali din sport și câteva jucătoare ale echipei de baschet -, nu a avut în vedere adevărurile medicale din 9 noiembrie 2011, 4 ianuarie 2012 și 16 martie 2012 care atestă suferința reclamantului B. de reacție anxios depresivă datorată campaniei de presă.

S-a mai susținut că instanța de apel a constatat că recurenții-reclamânți „au adoptat o atitudine de îngrădire a accesului la informațiile de interes public, refuzând să răspundă societății de presă sau răspunzând societății de presă numai după acționarea în instanță în temeiul Legii nr. 544/2001, atitudine care trezită suspiciuni justificate cu privire la modul de cheltuire a banilor publici pentru activitățile și evenimentele organizate de A. Târgoviște, condus de președintele B.” fără însă a avea în vedere răspunsul reclamantului la interogatoriu, prin care a arătat că orice informație punea la dispoziția pârâților era prezentată într-un mod complet diferit. Prin nota de probatorii depusă către pârâții C. și SC D. SRL, la dosarul de fond la termenul de judecată din data de 20 septembrie 2012, aceștia au precizat că „prin sentința civilă nr. 498 din 26 aprilie 2010 A. Târgoviște a fost obligată la comunicarea de informații de interes public”, cu toate că din dispozitivul acestei sentințe rezultă că acțiunea pârâtei SC D. SR a fost respinsă. Afirmațiile intimaților-pârâți conform cărora recurenții-reclamânți nu ar fi furnizat informațiile solicitate sunt contrazise de adresele emise de reclamantul A. Târgoviște conform Legii nr. 544/2001, înregistrate la 25 februarie 2010 - privind bugetul alocat acesteia - și la 28 martie 2012 - privind bugetul alocat acestuia și cheltuielile efectuate cu acțiunii sportive - depuse de intimații-pârâți la dosarul de fond, la termenul de judecată din data de 20 septembrie 2012.

Recurenții-reclamânți, făcând ample referiri la înscrisurile depuse la dosarul cauzei și indicate în cererea de recurs precum și la răspunsurile la interogatorii, reproșează instanțelor de fond și apel că în mod greșit au reținut că nu poate fi reținută răspunderea civilă delictuală a pârâtului pentru fapta proprie cât și cea a comitentului pentru fapta prepusului, având în vedere că afirmațiile și faptele ce au fost imputate reclamantilor nu au fost dovedite de pârâți ci contrazise de probele depuse de reclamânți în susținerea apărărilor lor.

Recurenții-reclamânți au mai susținut că afirmațiile pârâților reprezintă situații factuale, având în vedere că acuzele ce li se aduc ar putea angaja răspunderea penală a persoanelor vinovate dacă s-ar dovedi adevărate, în sprijinul acuzațiilor nefiind aduse dovezi de către pârâți.

Recurenții-reclamanți au mai susținut că instanța de apel, în rejudecare, nu a verificat și nu s-a pronunțat cu privire la faptul dacă așa-zisele „puncte de vedere” ale intimaiilor-pârâți reprezintă un răspuns real la întrebările formulate prin interogatoriile administrate sau echivalează cu un refuz în sensul art. 225 C. proc. civ., limitându-se să rețină că „susținerea apelanților în sensul aplicării art. 225 C. proc. civ. cu privire la o serie de răspunsuri din interogatoriile luate, nu poate fi primită deoarece aplicarea acestui text de lege este o sancțiune ce intervine când partea nu se prezintă în instanță sau refuză să răspundă nejustificat la interogatoriu, or, în cauză societatea a răspuns la interogatoriu. Faptul că apelanții nu sunt mulțumiți de răspunsurile primite nu poate conduce la aplicarea art. 225 C. proc. civ., aceștia putând să-și demonstreze pretențiile cu alte mijloace de probă”. S-a susținut că printr-o atare motivare nu s-a răspuns criticilor reclamanților cu privire la acest aspect.

Recurenții-reclamanți au susținut că, în ceea ce privește proba cu interogatoriul administrat la termenul de judecată din data de 14 iunie 2012, față de răspunsurile formulate de cei doi intimaiți, instanța de fond nu a făcut aplicarea dispozițiilor art. 225 C. proc. civ. așa cum solicitaseră, în cauză nefiind vorba de un refuz de răspuns, ci de faptul că pârâții, la unele întrebări, și-au exprimat puncte de vedere proprii în legătură cu aspectele deduse judecății iar la altele au dat răspunsuri neadevărate.

Recurenții-reclamanți au susținut că instanța de apel, în rejudecare, nu a analizat fiecare element al răspunderii civile delictuale în baza art. 998, art. 1000 alin. (3) din V.C.C. și, respectiv, art. 1357 și art. 1382 din N.C.C., limitându-se să rețină că nu sunt îndeplinite condițiile atragerii răspunderii civile delictuale.

Invocând dispozițiile art. 304 pct. 7 C. proc. civ., recurenții-reclamanți au susținut că se încadrează în acest motiv de recurs reținerile instanței de apel, conform cărora A. Târgoviște a achitat din banii publici datoriile unei societăți private privind gazele și energia electrică și o taxă de participare a echipei de baschet în Euroligă, fără acordul Consiliului Local Municipal Târgoviște. Recurenții-reclamanți au susținut că aceste aspecte nu sunt cuprinse în articolele care fac obiectul cauzei, care vizează perioada iulie 2011 - februarie 2012, pretinsa faptă de plătire a datorilor unei societăți private privind gazele și energia electrică și achitarea taxei de participare în Euroligă săvârșindu-se începând cu luna iunie 2012.

Astfel, potrivit contractului de închiriere din 24 iulie 2012, perioada contractuală a început în data de 01 august 2012, iar plata acestor utilități nu s-a făcut în numele societății comerciale, ci pentru faptul că A. Târgoviște avea obligația contractuală de a plăti toate utilitățile consumate de membrele echipei de baschet, care locuiau cu chirie în spațiile societății comerciale.

Susținerea conform căreia a fost plătită taxa de participare a echipei de baschet în Euroligă fără acordul Consiliului Local Municipal Târgoviște este nefundată întrucât din adresa din 26 aprilie 2012 transmisă de Direcția economică și detalierea cheltuielilor, extrasul de cont din data de 29 iunie 2012 rezultă că a existat aprobarea Consiliului Local Municipal Târgoviște la data plății acestei taxe.

În dezvoltarea motivului de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ., recurenții-reclamanți au susținut că instanța de apel nu a avut în vedere că acuzațiile de pretinsă cheltuie a banilor publici în mod ilegal au fost făcute fără o bază factuală și fără administrarea unor înscrisuri în dovedirea acestora, deși s-a susținut de către pârâți că articolele din presă au la bază documente și chiar înscrisul din iunie 2013, emis de Ministerul Finanțelor Publice - care nici nu exista la data publicării articolelor incriminate-, reținut de instanța de apel, în rejudecare, face dovada că pârâții încearcă să demonstreze mici abateri, care însă nu îl vizează direct pe reclamantul B.

Recurenții-reclamanți au susținut că afirmațiile grave la adresa recurenților-reclamanți ar fi impus diligențe speciale din partea autorului articolelor în a verifica realitatea faptelor relatate, lucru care nu s-a întâmplat și că au fost folosite de către pârâți - într-o campanie de presă care a durat 8 luni și care a avut un caracter denigrator și defăimător - expresii jignitoare, calomnioase și vexatorii, care au afectat dreptul la bună reputație, imagine, onoare, demnitate, precum și la viața privată a reclamantului.

Recurenții-reclamanți au susținut că, indiferent de calitatea recurentului-reclamant, forma, stilul și modalitatea de scriere a articolelor depășesc limitele extinse ale libertății de exprimare consacrate de art. 10 din Convenție deoarece, prin prezentarea unor fapte determinate și folosirea unor termeni tendențioși și ofensatori, de natură a induce în conștiința opiniei publice ideea că recurentul-reclamant cheltuie banii publici după bunul plac, că nu se prezintă la ore la unitatea de învățământ unde este angajat ca profesor sau că A. nu ar rezultate semnificative, demonstrează că scopul articolelor în cauză nu a fost acela de a atrage atenția asupra unei probleme de interes public, ci de a-i denigra pe recurenții-reclamanți și de a distruge credibilitatea, onoarea și reputația recurentului-reclamant B., afirmațiile făcute și faptele pretins ilegale nefiind dovedite.

Astfel, fapta intimatului-pârât jurnalist de a publica articolele criticate constituie o faptă ilicită, săvârșită în condiții care nu exclud culpa autorului iar această faptă a cauzat recurenților-reclamanți un evident prejudiciu moral, prin atingerea adusă imaginii și reputației acestora, rezultând astfel și legătura de cauzalitate dintre fapta ilicită și prejudiciu, fiind îndeplinite condițiile art. 998-999 V.C.C. respectiv art. 1357 N.C.C. și ale art. 1000 alin. (3) V.C.C. respectiv art. 1373 N.C.C. pentru angajarea răspunderii civile a autorului articolelor și a comitentului.

Angajarea acestei răspunderi nu poate fi înlăturată, raportat la art. 30 din Constituția României și art. 10 din Convenția europeană, care garantează libertatea de exprimare, deoarece potrivit art. 30 alin. (6) din Constituție, libertatea de exprimare nu poate prejudicia reputația, demnitatea și onoarea unei persoane, iar ziaristul a depășit limitele dreptului la liberă exprimare, prevăzute de art. 10 parag. 2 din Convenție, afectând reputația, demnitatea și onoarea recurenților-reclamanți.

La stabilirea gravității afirmațiilor - care nu reprezintă judecăți de valoare, ci situații factuale - trebuie să se aibă în vedere că au fost făcute în mod repetat de către pârâți și se încadrează într-o campanie de denigrare desfășurată împotriva recurenților-reclamanți.

Recurenții-reclamanți au susținut că nu pot fi apreciate ca exagerări jignirile la adresa recurentului-reclamant B., precum „O, om cu nouă fețe și fără niciun suflet!”, „O, de tinichea, care coclește tot aurul de la baschet și din sportul local”, „Sus paharul B., zi-le tare barosane!”.

S-a solicitat, referitor la funcția de profesor de educație fizică și sport a recurentului-reclamant B., să se aibă în vedere că instanța de fond, în mod neîntemeiat, a considerat că recomandarea înregistrată la 29 februarie 2012 dată de directorul Colegiului Național E. este pro causa, deși pe lângă această recomandare, recurentul-reclamant a fost evaluat cu calificativul „Foarte bine” pentru anii școlari 2010-2011 și 2011-2012, deci în perioada articolelor care fac obiectul acestui dosar.

Recurenții-reclamanți au susținut că nu au fost administrate probe concludente care să poată fi coroborate cu cele administrate în cauză, din care să rezulte îndeplinirea obligațiilor profesionale de a proba afirmațiile, la momentul la care au fost făcute prin articolele de presă care fac obiectul acțiunii.

Afirmațiile extrem de grave la adresa recurenților-reclamanți ar fi impus diligențe speciale din partea autorului articolelor în a verifica realitatea faptelor relatate.

Invocând jurisprudența europeană (cauza Nilsen și Johansen împotriva Norvegiei), recurentul-reclamant a susținut că, în speță, condiția bunei-credințe a jurnalistului nu este îndeplinită întrucât prin articolele publicate la adresa recurenților nu s-a dorit să se prezinte vreo informație credibilă și dovedită, ci, dimpotrivă, discreditarea recurenților-reclamanți într-o campanie de presă demigratoare, termenii utilizați fiind tendențioși și ofensatori, neputându-se reține că s-ar încadra în doza de exagerare a limbajului jurnalistic, nefiind necesari pentru transmiterea mesajului chiar critic al jurnalistului motiv pentru care au fost depășite limitele admisibile ale exercițiului dreptului la liberă exprimare.

Recurenții-reclamanți au conchis, în temeiul argumentelor expuse, că, în cauză sunt întrunite cerințele angajării răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie și răspunderii civile delictuale a comitentului pentru fapta prepusului, impunându-se admiterea recursului, așa cum a fost formulat.

În cauză, intimații-pârâți C. și SC D. SRL Târgoviște au formulat întâmpinare prin care au solicitat respingerea recursului, ca nefondat și cheltuieli de judecată.

Înalta Curte, analizând hotărârea recurată, prin prisma criticilor formulate, va respinge recursul ca nefondat, pentru considerentele care succed.

Recurenții-reclamanți, în dezvoltarea motivelor de recurs întemeiate pe art. 304 pct. 5 C. proc. civ., au susținut că instanța de apel a apreciat în mod greșit cu privire la declarația martorului audiat în rejudecare precum și la înscrisurile administrate în cauză, pronunțând o soluție nelegală.

Formulate în această manieră, criticile recurenților-reclamanți se încadrează nu în motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 5 C. proc. civ. ci în cel prevăzut de art. 304 pct. 11 C. proc. civ., abogat prin prin art. 1 pct. 112 din O.U.G. nr. 138/2000 întrucât vizează modul de apreciere a probatoriului, respectiv netemeinicia hotărârii și nu aspecte de nelegalitate, concluziile instanței de apel rezultate în urma interpretării probatoriului, nemaiputând fi cenzurate pe calea recursului.

Totodată, nici susținerea recurenților-reclamanți în sensul că instanța de apel, în rejudecare, nu s-ar fi conformat

îndrumărilor date prin decizia de casare și nu ar fi răspuns tuturor criticilor din apel nu poate fi primită, câtă vreme probatoriul a fost completat în sensul celor dispuse de instanța de recurs în primul ciclu procesual iar cauza a fost soluționată din perspectiva verificării condițiilor răspunderii civile delictuale în raport de criteriile statuate prin jurisprudența europeană.

Criticile recurenților-reclamanți în sensul că instanța de apel, în rejudecare, nu a verificat și nu s-a pronunțat cu privire la faptul dacă

așa-zisele „puncte de vedere” ale intimaților-pârâți reprezintă un răspuns real la întrebările formulate prin interogatoriile administrate sau echivalează cu un refuz în sensul art. 225 C. proc. civ. nu sunt fondate în raport de considerentul - corect reținut de instanță - că nemulțumirea părții în raport de unele din răspunsurile primite la interogatoriu nu poate conduce la aplicarea art. 225 C. proc. civ., partea putând să facă dovada pretențiilor sale cu alte mijloace de probă, instanța de apel reținând, de altfel că prin răspunsurile pârâtului la interogatoriu fost relevate circumstanțele și motivația pentru care au fost scrise articolele referitoare la reclamanți.

Textul art. 225 C. proc. civ. („Dacă partea, fără motive temeinice, refuză să răspundă la interogatoriu sau nu se înfățișează, instanța poate socoti aceste împrejurări ca o mărturisire deplină sau numai ca un început de dovadă în folosul părții potrivnice”), impune, de altfel, concluzia că, chiar și în cazul în care partea ar refuza să răspundă interogatoriului solicitat de partea adversă - deși nu aceasta este situația în cauză -, acest fapt nu obligă, prin el însuși, la a considera refuzul drept mărturisire deplină a faptelor afirmate în apărare de partea care a formulat interogatoriul, ci lasă la libera apreciere a instanței, stabilită prin raportare la toate circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei, dacă înțelege să dea refuzului valoarea unei mărturisiri depline sau doar a unui început de dovadă scrisă ori, după caz, nicio asemenea valoare.

Criticile recurenților-reclamanți întemeiate pe art. 304 pct. 7 C. proc. civ. în sensul că în mod greșit instanța de apel a reținut ca fiind în sprijinul bazei factuale a demersului jurnalistic conținutul unui înscris care nu trebuia avut în vedere întrucât vizează altă perioadă decât cea la care se face referire în articolele pentru care a formulat cererea de chemare în judecată precum și criticile vizând faptul că instanța de apel nu ar fi analizat conținutul unor înscrisuri care făceau dovada că la data scrierii articolelor criticate pârâții nu erau în posesia vreunui document oficial care să le confirme alegațiile nu pot fi primite pentru că, de asemenea, vizează chestiuni de netemeinicie a hotărârii și nu de nelegalitate, care să poată fi supusă cenzurii în calea de atac a recursului, motivele de netemeinicie nemaiputând constitui motive de recurs, în urma abrogării cazurilor de casare prevăzute de art. 304 pct. 11 C. proc. civ. (prin art. 1 pct. 112 din O.U.G. nr. 138/2000) și, respectiv, art. 304 pct. 10 din același cod (prin art. 1 pct. 111¹ din O.U.G. nr. 138/2000, introdus prin art. 1 pct. 49 din Legea nr. 219/2005).

Este de reținut, totodată, că interpretarea într-o altă modalitate decât cea agreată de parte a elementelor bazei factuale și relevanța acestora nu echivalează cu o nemotivare în sensul prevăzut de art. 304 pct. 7 C. proc. civ.

În ceea ce privește motivul de recurs prevăzut de art. 304 pct. 9 C. proc. civ., recurenții-reclamanți au susținut că instanța de apel, printr-o greșită aplicare a prevederilor normative incidente în cauză a reținut că pârâtul a respectat obligațiile ce-i revin conform deontologiei profesionale deși, în cuprinsul articolelor criticate, s-a produs defăimarea publică și denigrarea în ceea ce îi privește, prin prezentarea într-o manieră neconformă cu realitatea a unor fapte care, dacă ar fi fost adevărate, ar fi atras răspunderea penală, fapte care însă nu au fost probate, prin articolele publicate în presă fiindu-i lezat reclamantului B. imaginea, onoarea, demnitatea și reputația prin faptul transmiterii către opinia publică a unor informații neadevărate despre prestația sa profesională, ca profesor și președinte al A. Târgoviște, prin folosirea unor expresii jignitoare și calomnioase la adresa sa, încălcându-se astfel principiul bunei credințe în realizarea demersului jurnalistic, fapt pentru care nu se mai bucură de protecția conferită de art. 10 din Convenție.

Reclamanții au susținut că, în cauză, sunt întrunite condițiile pentru angajarea răspunderii civile delictuale a pârâtului C., respectiv existența faptei ilicite (prin încălcarea normelor dreptului obiectiv și lezarea dreptului subiectiv constând în demnitate, onoare, reputație și drept la propria imagine), prejudiciu constând în „imaginea defavorabilă și negativă creată”, „credibilitatea profesională zdruncinată” și „viața personală grav afectată”, legatura de cauzalitate (care, fiind vorba de un prejudiciu moral rezultă „ex re”, din săvârșirea faptei) și vinovația pârâtului (rezultând din faptul că referirile tendențioase și denigrarea reclamanților au fost formulate în mod conștient, pârâtul urmărind realizarea unor consecințe grave pentru reclamant. Cu privire la pârâta SC D. SRL, reclamantul a arătat că trebuie să răspundă în calitate de comitent pentru fapta prepusului.

În rejudecare, instanța de apel, față de obiectul acțiunii cu care a fost investită și de criticile reclamanților, a verificat dacă în speță sunt îndeplinite condițiile răspunderii civile delictuale, analizând, implicit, în ce măsură libertatea de

exprimare a părâtului și de informare a publicului garantată de art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului - drept reclamat ca fiind abuziv exercitat - a încălcat dreptul la respectarea vieții private a reclamantului, ocrotit de art. 8 din convenție.

O atare abordare în soluționarea cauzei se impunea în raport de faptul că reglementarea libertății de exprimare și a condițiilor de exercitare a acesteia este cuprinsă atât în norme interne cât și în norme internaționale, ratificate sau adoptate de statul român- norme pe care părțile și-au întemeiat apărările - întrucât doar în ipoteza în care s-ar fi constatat, urmare a examinării cauzei din perspectiva echilibrului celor două drepturi garantate, deopotrivă, că prin publicarea articolelor incriminate părții s-au aflat în afara limitelor de protecție oferite de art. 10 din convenție, ar fi putut fi astfel atrasă răspunderea civilă delictuală pentru fapta ilicită reprezentată de încălcarea art. 8 din convenție.

Potrivit prevederilor art. 31 alin. (4) din Constituția României, „mijloacele de informare în masă, publice și private, sunt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice”, iar, în conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (6) din aceeași Constituție, „libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine”.

Art. 10 parag. 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului prevede, în esență, că: orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, drept care cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere.

Parag. 2 al normei convenționale stipulează că exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru (...) protecția reputației sau a drepturilor altora.

Aplicarea art. 10 al Convenției Europene poate fi evaluată în relație cu alte instrumente internaționale relevante privind protecția libertății de exprimare, în special art. 19 al Pactului Organizației Națiunilor Unite.

În paralel cu art. 10 al Convenției Europene, libertatea garantată de art. 19 al Pactului Organizației Națiunilor Unite nu este absolută. Art. 19 parag. 3 lit. „a)” prevede că: exercitarea drepturilor prevăzute în parag. 2 al prezentului articol comportă anumite datorii și responsabilități. Din acest motiv poate fi supusă anumitor restricții care să fie în conformitate cu legea și cu necesitățile, pentru respectarea drepturilor și a reputației altor persoane.

Rezoluția nr. 1003/1993 privind etica ziaristică a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, adoptată de România prin H.G. nr. 25/1994, dezvoltă principiile care trebuie să guverneze modul de funcționare a ziaristicii, al cărui rol în societate este legat, în special, de imperativul absolut al corectitudinii, în cazul știrilor, și al onestității, în cazul opiniilor, potrivit art. 13 al Rezoluției.

Art. 3 al Rezoluției definește știrile ca „informații, adică fapte și date”, iar opiniile ca „exprimări ale gândurilor, ideilor, convingerilor sau judecăți de valoare ale mijloacelor de informare în masă, editorilor sau ziariștilor”.

În art. 4 și 5, se prevede că știrile trebuie difuzate cu respectarea adevărului, după ce au fost efectuate verificările de rigoare, prezentarea, descrierea sau narațiunea fiind făcute într-un mod imparțial.

C. civ. reglementează prin Secțiunea 3 din cap. II „Respectul datorat ființei umane și drepturile ei inerente” - art. 70-74 - dreptul la libera exprimare, la viață privată, la demnitate, la propria imagine, art. 75 prevăzând că „Nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în această secțiune atingerile care sunt permise de lege sau de convențiile și pactele internaționale privitoare la drepturile omului la care România este parte” (alin. (1)) și că;

„Exercitarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință și cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în prezenta secțiune.” (alin. (2)).

Din ansamblul reglementărilor privind dreptul la liberă exprimare, rezultă că acesta nu este unul absolut, ci poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Aceste limitări se concretizează în posibilitatea existenței unor ingerințe ale autorităților statale în exercițiul dreptului la libertatea de exprimare, spre a se realiza scopurile enunțate de art. 10 parag. 2 din Convenție. Instanța europeană a subliniat în repetate rânduri că restricțiile la libertatea de exprimare, oricare ar fi contextul în discuție, nu sunt compatibile cu dispozițiile art. 10 parag. 2 decât dacă îndeplinesc condițiile pe care textul le impune în privința lor.

Astfel, libertatea de exprimare, ca drept esențial într-o societate democratică, nu poate fi exercitată dincolo de orice limite. Ca orice altă libertate socială, ea presupune luarea în considerare a unor interese de ordin general, cum sunt siguranța națională, integritatea teritorială a statelor contractante, siguranța publică, apărarea acesteia și prevenirea săvârșirii unor infracțiuni, protecția sănătății și a moralei publice, garantarea autorității și imparțialității puterii judiciare, precum și a unor interese de ordin personal, anume reputația și drepturile ce aparțin altor persoane, împiedicarea divulgării informațiilor confidențiale.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, cu valoare de principiu, că orice persoană fizică, inclusiv un ziarist, care exercită libertatea sa de expresie, își asumă „îndatoriri și responsabilități”, a căror întindere depinde de situația concretă, particulară în discuție și de procedeul tehnic utilizat.

În ceea ce privește dreptul la viața privată, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis, în jurisprudența sa constantă, că noțiunea de viață privată cuprinde elemente care se raportează la identitatea unei persoane, cum ar fi numele său, personalitatea, integritatea sa fizică și morală; garanția oferită de art. 8 din Convenție fiind destinată, în principal, să asigure dezvoltarea, fără ingerințe exterioare, a personalității fiecărui individ în relațiile cu semenii. Așadar, există o zonă de interacțiune între individ și terți care, chiar și într-un context public, aparține „vieții private” (a se vedea Von Hannover împotriva Germaniei, parag. 50).

De asemenea, s-a statuat că „dreptul la apărarea reputației este un drept care, în calitate de element al vieții private, este legat de art. 8 din Convenție” (a se vedea Chauvy și alții împotriva Franței, parag. 70).

Totodată, s-a arătat că trebuie găsit un echilibru între libertatea de exprimare și dreptul la viața privată, care cade sub incidența art. 8, echilibru care impune tragerea la răspundere a persoanelor vinovate de comiterea afirmațiilor denigratoare, dacă afirmațiile reprezintă situații factuale, lipsite de suport probatoriu, efectuate în cadrul unei adevărate campanii de denigrare și reiterate în public, prin mijloace de comunicare prin presă și mass-media cu rea-credință (cauza Petrina împotriva României, cauza Andreescu împotriva României).

În acest sens, instanța europeană a statuat, în cauza Sipoș împotriva României, că „îi revine Curții sarcina de a stabili dacă statul, în contextul obligațiilor pozitive care decurg din art. 8 din Convenție, a păstrat un just echilibru între protecția dreptului reclamantei la reputația sa, element constituent al dreptului la protecția vieții private, și libertatea de exprimare protejată la art. 10 (Petrina, citată anterior, pct. 36; Von Hannover împotriva Germaniei, parag. 70). Astfel, Curtea consideră că obligația pozitivă care decurge din art. 8 din Convenție trebuie să se aplice în cazul în care afirmațiile susceptibile să afecteze reputația unei persoane depășesc limitele criticilor acceptabile, din perspectiva art. 10 din Convenție (Petrina, parag. 39).

De asemenea, instanța europeană a reiterat principiile stabilite în jurisprudența sa privitoare la libertatea de exprimare garantată de art. 10 din Convenție (cauza Cumpăna și Mazăre împotriva României, par. 88-93), reamintind că presa joacă rolul indispensabil de „câine de pază” („public watchdog”) într-o societate democratică, precum și faptul că presa, deși nu trebuie să depășească anumite limite, ținând în special de protecția reputației și drepturilor celuilalt, totuși, are sarcina de a comunica informații și idei asupra unor chestiuni politice, precum și asupra altor subiecte de interes general.

Curtea a făcut din nou referiri la cauzele din jurisprudența sa privitoare la protecția oferită jurnaliștilor care dezbate probleme de interes public, precum și la limitele criticii acceptabile, limite care sunt mai largi în privința funcționarilor publici ori politicienilor decât în privința persoanelor private (cauza Ieremiov c. României, hotărârea din 24 noiembrie 2009, parag. 38).

Totodată, libertatea de exprimare este aplicabilă și informațiilor ori ideilor care ofensează, șochează sau deranjează, iar pentru a constitui o încălcare a art. 8 din Convenție, care protejează dreptul la reputație, un atac împotriva reputației unei persoane trebuie să atingă un anumit nivel de gravitate și să cauzeze un prejudiciu victimei, prin atingerile aduse dreptului acesteia la respectul vieții private (cauza A. c. Norvegiei, hotărârea din 9 aprilie 2009, parag. 64).

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că, dacă în virtutea rolului său, presa are datoria de a alerta publicul atunci când are informații de interes public, faptul de a pune în cauză, în mod direct, persoane determinate, indicând numele și funcția acestora, implică, pentru autor, obligația de a furniza o bază factuală suficientă.

Pe de altă parte, Curtea a subliniat că, datorită îndatoririlor și responsabilităților ce le incumbă, protecția oferită de art. 10 ziaristilor, în momentul în care comunică informații ce privesc chestiuni de interes public, este subordonată condiției ca aceștia să acționeze cu bună-credință, pe baza unor fapte exacte și să furnizeze informații fiabile și precise, demne de a fi considerate credibile, cu respectarea deontologiei profesionale.

În consecință, elementele esențiale care trebuie luate în considerare în aprecierea respectării limitelor libertății de exprimare, din perspectiva jurisprudenței instanței de contencios european, sunt: calitatea și funcția persoanei criticate, forma/stilul și contextul mesajului critic, contextul în care este redactat articolul (cauza Niculescu Dellakeza contra României), interesul public pentru tema dezbătută (cauza Bugan contra României), buna-credință a jurnalistului (cauza Ileana Constantinescu contra României), conceptele de judecată de valoare și situațiile factice și raportul dintre ele, doza de exagerare a limbajului folosit, natura și severitatea sancțiunii aplicate (Cumpănă și Mazăre contra României), precum și motivarea hotărârii (cauzele Bugan contra României, Dumitru contra României).

Analizând aceste elemente în cadrul mecanismului răspunderii civile delictuale, instanța de apel nu s-a rezumat la o aplicare strict formală a principiilor libertății de exprimare, ci le-a analizat concret în raportul juridic dedus judecății.

Astfel, în urma probatoriului administrat în cauză, instanța de apel, reținând că pârâtul B. conduce activitatea sportivă organizată prin clubul municipal, care reprezintă un domeniu ce interesează opinia publică a constatat că articolele criticate au la bază documente oficiale care justificau opinia pârâtului cu privire la cheltuirea sumelor alocate reclamantei A. Târgoviște; că afirmațiile concrete ale jurnalistului pârât cu privire la competența profesională a reclamantului, cheltuirea banului public și competența managerială se circumscriu conceptului de judecăți de valoare, care nu sunt lipsite de o bază factuală și un suport probator, fiind formulate cu bună-credință; că prin articolele criticate a fost vizată calitatea reclamantului de președinte al A. Târgoviște și nu persoana sa; că în redactarea articolelor publicate pârâtul nu a folosit termeni violenți și ofensatori, caracterul repetitiv al expresiilor „F.” și „O.” fiind intim legate de acuzațiile aduse în legătură cu activitatea de conducere a clubului sportiv, finanțată din bani publici și susținerea sa politică și că folosirea în presă a unor termeni mai duri, mai aspri este cu atât mai protejată de jurisprudența Curtea Europeană a Drepturilor Omului a Dreptului Omului atunci când reprezintă un răspuns jurnalistice la un stil provocator al autorităților care gestionează banii publici, în cauză atitudinea reclamantilor de îngrădire a accesului la informațiile de interes public trezind suspiciuni justificate cu privire la modul de cheltuire a banilor publici.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, deși nu trebuie să depășească limitele ce țin în special de protecția reputației și drepturilor persoanei, în îndeplinirea sarcinii de a comunica informații și idei asupra unor chestiuni de interes general, jurnaliștii sunt protejați de art. 10 din Convenție chiar dacă nu pot face proba verității, dacă se dovedește că au acționat cu bună credință, pe baza unor afirmații credibile. Inexactitatea parțială a faptelor prezentate nu exclude protecția art. 10 dacă jurnalistul nu a acționat cu rea credință iar subiectul este de interes public.

Astfel, cerința impusă de Curtea Europeană a Drepturilor Omului pentru a constata că art. 10 a fost respectat este aceea a existenței unei baze factuale suficiente, care creează convingerea jurnalistului că faptele prezentate sunt reale, punând un semn de egalitate între aceasta și buna-credință, în contextul discutării unor chestiuni de interes general.

Este real că art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului nu acoperă informații false și denigratoare, însă, în cauză, conținutul articolelor, prin prisma probatoriului administrat, nu a fost considerat ca atare.

Cum reclamantul B. este o persoană publică, interesul mai mare cu privire la o eventuală faptă sau conduită este justificat, reținându-se, corelativ, o toleranță mai mare față de mijloacele utilizate în dezbateri.

Prin urmare, calitatea persoanei implicate corelată cu subiectul banilor publici alocați clubului al cărui președinte este reclamantul, modul în care au fost cheltuiți acești bani și în care este manageriată activitatea clubului, justifică interesul investigației jurnalistice, neputându-se reține că, prin publicarea articolelor criticate s-ar fi urmărit satisfacerea unor interese particulare ale pârâtului C. sau a societății de presă.

Chiar dacă articolele criticate cuprind o doză de exagerare, corect a reținut instanța de apel că maniera în care au fost redactate articolele nu excedează limitelor acceptabile ale dreptului la liberă exprimare, intenția pârâtului nefiind aceea de a afecta imaginea reclamantilor ci de a atrage atenția asupra subiectelor apreciate a fi de interes public și de a suscita interesul pentru înlăturarea aspectelor criticate.

Criticile recurenților-reclamanți în sensul că instanța de apel a omis să se pronunțe cu privire la articolele cu caracter defăimător și de repetabilitate publicate ulterior pronunțării sentinței tribunalului, prin care s-a reținut că nu au avut vreo atribuție în legătură cu alocarea banilor destinați lucrărilor de construire a piscinei acoperite din microraioul 3 - recurenții-reclamanți făcând referire, în acest sens, la articolul „Taxa de participare în Eurologă, plătită fără acordul consilierilor locali?” din data de 4 decembrie 2012 publicat în Jurnal de Dâmbovița - nu pot fi primite, întrucât afirmațiile din articolul vizat sunt incluse în categoria judecăților de valoare, astfel cum au fost apreciate de instanța de apel în motivarea deciziei recurate, ce nu pot fi asimilate cu faptele cauzatoare de prejudicii. De altfel, în articolul criticat, pârâtul a menționat că piscina se află în administrarea A. Târgoviște, fiind de reținut, totodată, că recurenții-reclamanți aveau, la

rândul lor, posibilitatea de a uza de dreptul la replică prin care să-și exprime punctul de vedere atât cu privire la acest aspect, cât și la celelalte aspecte relevate prin articolele criticate, posibilitate pe care, însă, n-au valorificat-o.

Nu poate fi primită nici susținerea recurenților-reclamanți în sensul că pârâții au încălcat obligația de informare prealabilă și efectuarea unor verificări câtă vreme la baza suspiciunilor privind neregulile semnalate în articolele criticate s-a aflat refuzul reclamanților de a furniza pârâților informațiile de interes public privind activitatea clubului sportiv solicitate conform Legii nr. 544/2001 a liberului acces la informațiile de interes public, informațiile fiind furnizate doar după chemarea în instanță a reclamanților.

Având în vedere situația de fapt reținută de instanțele de fond și apel, pe baza probelor administrate în rejudecarea cauzei, imposibil de reevaluat în recurs față de configurația art. 304 C. proc. civ., se constată că demersul jurnalistic nu a fost formulat cu rea-credință, că nu au fost depășite limitele libertății de expresie și că a fost respectată de către pârât obligația de informare prealabilă ce-i revenea conform deontologiei profesionale, neputând fi primite susținerile în sens contrar, vizând aceste aspecte, ale recurenților-reclamanți.

Așa fiind, criticile recurenților-reclamanți în sensul că decizia instanței de apel a fost dată cu încălcarea dispozițiilor art. 998 și urm. C. civ. de la 1864 și art. 1357 și urm. C. civ. în vigoare care reglementează instituția răspunderii civile delictuale nu pot fi primite câtă vreme faptele imputate pârâtului C. pentru fapta proprie și pârâtei SC D. SRL Târgoviște în calitate de comitent pentru fapta prepusului nu pot fi considerate fapte ilicite în înțelesul dat de textele legale menționate, dreptul la liberă exprimare fiind exercitat în limitele prevăzute de art. 10 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Criticile recurenților-reclamanți formulate prin cererea de recurs împotriva încheierii din data de 4 noiembrie 2014 vizând faptul că, în rejudecare, în mod nelegal instanța de apel a încuviințat probatoriul solicitat de pârâți, deși încuviințarea probelor se făcuse la termenul din data de 30 septembrie 2014, când intimații-pârâți au lipsit, nu pot fi primite.

Instanța de apel în mod legal a încuviințat proba cu înscrisuri solicitată de pârâți la termenul din 4 noiembrie 2014 constatând - în aplicarea principiului aflării adevărului, dar și a principiului rolului activ al judecătorului statuate prin art. 129 alin. (5) C. proc. civ. - că cererea pârâților de administrare a înscrisurilor depuse la filele 14-20 din Dosarul nr. x/120/2012* al Curții de Apel Ploiești se circumscrie necesității de a face dovada bazei factuale a demersului jurnalistic, în acord cu îndrumările date prin decizia de casare, dar și pentru egalitate de tratament.

Pentru considerentele expuse, Înalta Curte constată că decizia atacată este legală, nefiind incidente dispozițiile art. 304 pct. 5, 7 și 9 C. proc. civ. și, în consecință, în baza art. 312 alin. (1) C. proc. civ. va respinge recursul, ca nefondat.

În raport de art. 274 C. proc. civ., recurenții-reclamanți A. Târgoviște și B. vor fi obligați la plata cheltuielilor de judecată în recurs, în sumă de 800 lei, reprezentând onorariu de avocat, către intimata-pârâtă SC D. SRL Târgoviște, conform chitanței din 23 martie 2015 depusă la fila nr. 66 dosar recurs.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

D E C I D E

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de reclamanții A. Târgoviște și B. împotriva Deciziei nr. 1327 din 18 noiembrie 2014 a Curții de Apel Ploiești, secția a I-a civilă, și încheierii de ședință din data de 4 noiembrie 2014 a Curții de Apel Ploiești, secția a I-a civilă.

Obligă pe recurenții-reclamanți A. Târgoviște și B. la plata cheltuielilor de judecată în recurs, în sumă de 800 lei, către intimata-pârâtă SC D. SRL Târgoviște.

Irevocabilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi 01 aprilie 2015.